

Porin seudun työllisyyden kuntakokeilu

MATKAN VARRELTA

Toimintaa ja tapahtumia 1.9.2012-31.12.2015

Yhteinen polku työelämään

Asiakasohjaus

Aikuisten työpaja

Kuntouttava työtoiminta

Koulutus

Vahva kumppanuus

Työllisyyden hoitoa Porissa

Porin kaupunki ilmoitti ensimmäisten kuntien joukossa jo elokuussa 2011 haluavansa päästä mukaan uuteen kokeiluun. Kuntakokeilut aloittivat toimintansa ajankohtana, jolloin valitettavasti vielä edelleenkin jatkuva taantuma oli kääntänyt työttömyyden ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden uudelleen selvään kasvuun. Vuosituhannen vaihteesta pitkäaikaistyöttömyys laski vuoteen 2009 tultaessa reippaasti alle puoleen (pitkäaikaistyöttömiä keskimäärin 836) ja nyt olemme valitettavasti uudelleen vuoden 2000 tasossa (keskiarvo on nyt 2165).

Kuntien odotukset pitkäaikaistyöttömyyden kuntakokeilusta olivat hallitusohjelman julkaisun jälkeen varsinkin eri toimenpiteiden osalta toiveikkaammat, kuin se minkä lopullinen hankepäätös on mahdollistanut. Työllisyystilanteen ja vaikuttavuuden kannalta olisivat kunnat halunneet kytkeä paremmin

työvoimakoulutus- ja palkkatukimäärärahat osaksi kuntakokeilun toimenpidearsenaalia.

Kuntakokeilun aikana on Porin seudulla pystytty monipuolistamaan työnhakijoihin suunnattuja toimenpiteitä ja aktivointiaste on ollut maan kärkiluokkaa, mikä on huomioitu myös kuntakokeilun bonuksilla vuosilta 2013 ja 2014. Kuntakokeilu on osoittanut, ettei pitkäaikaistyöttömien työllisyyttä voida hoitaa vain massaratkaisuilla, vaan palvelut ja toimenpiteet on suunniteltava henkilökohtaisten palvelutarvearvioiden mukaisesti. Toppis-koulutukset ovat esimerkki siitä, että tarvitaan myös pidempiaikaisia toimenpiteitä; kokonaan uuteen ammattiin kouluttautumista. Uuden ammatin hankkiminen on kuitenkin lyhyt ajanjakso kun sitä verrataan monen pitkäaikaistyöttömän jäljellä olevaan työuraan.

Kuntakokeilun aikanakin on valtiolta tehnyt päätöksiä, joilla kuntien vastuita työttömyyden hoidossa on lisätty. Merkittävin muutos tuli voimaan kuluvaan vuoden alusta, kun kuntien osuus Kelan työmarkkinamaksuista laajeni. Kuntakokeilun päättyessä monet kunnat ovat ottaneet työllisyyden hoidon lähiajan kärkitavoitteeksi Kelan työmarkkinamaksujen alentamisen. Porin kaupungin kunniahimoinen tavoite on puolittaa työmarkkinamaksut vuonna 2016.

Juha Laine
Työllisyyden hoidon päällikkö
Porin kaupunki

Vaikeuksien kautta voittoon!

Hallitusohjelmassa (22.6.2011) kuntakokeilu asetettiin pitkäaikaistyöttömyyden alentamisen kärkihankkeeksi. Kokeiluun haki 127 kuntaa joista noin puolet valittiin. Hankkeelta odotettiin juhlapuheissa "vaikuttavuutta sekä uudenlaisten keinojen ja toimintatapojen käyttöönottoa".

Alku oli sekavaa. Hankkeen asiakasohjausta ja siinä tarjottavia palveluita ei kukaan näyttänyt miettineen perusteellisesti alusta loppuun valtakunnan tasolla. Hankerahaa sai käyttää henkilöstön palkkaamiseen ja toimistotarvikkeisiin, mutta ei työvoimakoulutukseen, ei palkkatukeen, ei työkokeiluun, ei oppisopimuskoulutukseen, ei yli kymmenen päivää kestäviin koulutuksiin, ei maahanmuuttajien kielitasotestauksiin, ei työttömien terveystarkastuksiin, ei sairauden hoidosta ja lääkinnällistä kuntoutuksesta aiheutuviin kustannuksiin, ei kuntouttavan työtoiminnan palveluiden hankkimiseen tai tuottamiseen (kehittämiseen kyllä), ei asiakkaiden talous- tai velkaneuvontaan eikä koulutukseen osallistuvien työttömien ruokailukustannuksiin (Työ- ja elinkeinoministeriön ohje 18.6.2013, TEM/1198/03.10.02. Liite 2. Työllisyyspoliittinen avustus kuntakokeilussa, s. 163-165).

Kun hankerahan käytön ohjeistusta ei ollut aluksi lainkaan, tai se oli epäselvää ja ristiriitaistakin, oli tehtävä se kaikki työttömien hyväksi, mikä ei erityisesti ollut kiellettyä. ELY-keskus tuli kaikissa kysymyksissä vastaan mahdollisimman pitkälle. Yhteistyösuhde kehittyi samoin TE-toimiston, työvoiman palvelukeskuksen ja aikuissosiaalityön kanssa hyvin, ja se tuotti erinomaisia tuloksia.

Lämpimät kiitokset!

Kun nyt kolme vuotta myöhemmin katsoo taaksepäin, on kiitosten aika. Tulokset ovat syntyneet yhdessä. Tämä on vaatinut rohkeaa byrokraattisten esteiden poistamista tai ohittamista.

Kokeiluista ympäri Suomen kiirii viestejä siitä, miten on luotu uutta ja autettu ihmisiä töihin. Esteet eivät ole lannistaneet, vaan sisunnuttaneet ja saaneet etsimään luovia ratkaisuja. Matkan varrella Työ- ja elinkeinoministeriö sekä Kuntaliitto ovat tarjonneet jatkuvasti tukea ja panostaneet hankkeen kehittämistyöhön. Ongelmakohtat on pyritty ratkaisemaan yhdessä. Lämpimät kiitokset siis kummallekin!

Kentällä toivotaan, että seuraava hanke alkaisi mahdollisimman pian, todellisin valtuuksin. Kunnat tarvitsevat pienenevien valtionosuuksien ja maksusanktioiden lisäksi todellisia mahdollisuuksia käyttää tehokkaita työkaluja työttömyyden vastaisessa taistelussa.

Antti Vuolanne
Hankekoordinaattori
Porin seudun työllisyyden kuntakokeiluhanke

Asiakasohjaus

Asiakasohjaus on työtä ihmisen parhaaksi. Sitä tehdään säästöpainesta ja työn tehokkuudelle asetetuista vaatimuksista huolimatta.

Jokaisen asiakkaan tilanne on erilainen. Joskus polku työelämään voi vaatia kovia ponnisteluja. Toisinaan vain pieni sysäys riittää. Ennen asiakkaan tapaamista ei voi tietää tilanteen taustalla olevaa koko totuutta. Aina se ei selviä edes asiakkuuden aikana. Jokaisella kerralla on oltava valmis kohtamaan ihminen omana itsenään. On uskottava häneen ja annettava uusi mahdollisuus yhä uudelleen.

Rohkeutta tarvitaan

Asiakkaan paras ei ole aina "se helpoin tie päästä tilanteesta eteenpäin". Työntekijällä on oltava rohkeutta ottaa vaikeatkin asiat puheeksi. Työntekijän on osattava motivoida myös sellaista ihmistä, jolta motivaatiota ei ole kysytty moniin vuosiin. Motivaatiota on tai ei ole. Jos ei ole, se pitäisi kuitenkin löytää. Pitää huomata asiakkaan tarve palveluille tai palvelemattomuudelle. Jokaisen asiakkaan "palvelupaketti" sisältää erilaisia palveluita. Palvelut vastaavat henkilökohtaiseen tarpeeseen.

Ammatillisuus on säilytettävä

Asiakasta on tuupittava eteenpäin riittävän helläkäsitsesti, mutta kuitenkin jämakästi, jotta tuloksia voidaan saavuttaa. On osattava perustella työnsä, välillä laeilla, välillä inhimillisyydellä. Asiakkaan kanssa työtä tehdään hankkeen asiakasohjauksessa vain ensimmäisen askeleen matka. Sen jälkeen työ jää muiden tehtäväksi ja asiakkaan omalle vastuulle.

Työntekijän on voitava kulkea pienikin matka asiakkaan rinnalla omien arvojensa ja oman moraalinsa tukena. Yönsä pitää pystyä nukkumaan. Ammattilainen osaa vetää siihen rajansa. Vaikka työtä tehdään ihmiseltä ihmiselle, kohtaavat ammattilainen ja asiakas.

Kovan paineen alla työskentely ei sovi kaikille ja tuloksellisuus voi olla vieras käsite sosiaalialan työssä. Onneksi kukaan ei tee työtä yksin ja vaikeistakin tilanteista puhutaan. Ilman työyhteisön tukea, asiakkaiden positiivista palautetta sekä onnistumisia tähän ei pystyisi. Tätä se on tämä asiakasohjaus.

*Anne Paavilainen
Palveluohjauskoordinaattori*

Anne Paavilainen

Sini Vannemaa

Vahvaa tukea

Osaavaa palveluohjausta

Asiakkaan arvostamista

Seija Lehtonen

Hannele Kaunismäki

2012
2013

Hanke alkaa 1.9.2012 ja hakee paikkaansa palveluverkostossa. Uusi toimija alkaa luoda uutta yhteistyössä toteutuvaa asiakastyötä. Työ painottuu asiakkaiden motivointiin.

Tammi
2014

Palveluohjaajat lähes triplataan. Tällä tavoitellaan kasvavien asiakasmäärien parempaa hallintaa.

Kesä
2014

Palveluohjaajat saavat oikeuden toimia kunnan edustajina aktiivintuon teossa. Byrokratia asiakkaan aktivoimiseksi vähenee merkittävästi. Kutsusta tapaamiseen tulee velvoittava.

2015
Alku

Hankkeessa otetaan käyttöön oma seurantajärjestelmä. Asiakasrekisteri kehitetään helpottamaan työllisyydenhoidon asiakastyötä. Tarkoituksena on ottaa se pysyvästi käyttöön vuoden 2016 alusta.

2015
Loppu

Luodaan uusi, yhteinen asiakasohjausmalli yhteistyössä Porin perusturvan ja Satakunnan TE-toimiston kanssa. Tavoitteena työn tehostaminen, yhtenäiset asiakaspolut palveluiden välillä, turhan byrokratian vähentäminen ja asiakkaat paremmin tavoittavat palvelut.

2016

Porin kaupunki asettaa aktiivintuonille kovat tavoitteet. Tiiviillä yhteistyöllä, riittävillä resursseilla ja rohkeasti muutokseen osallistumalla voidaan tavoitella tavoitteisiin pääsyä.

Asiakasohjauksen tilastoja

TYÖHÖNVALMENNUS

Yksi kuntakokeilun koko hankeajana aktiivisesti tarjotuista palveluista on ollut työhönvalmennus, jolla on pyritty tukemaan asiakkaan siirtymistä avoimille työmarkkinoille.

Työhönvalmennus 236 asiakasta

Ryhmätyöhönvalmennukset	Henkilökohtaiset työhönvalmennukset
129	107

Henkilökohtaiseen työhönvalmennukseen osallistuneiden sijoittuminen kuntakokeilun asiakkuuden aikana

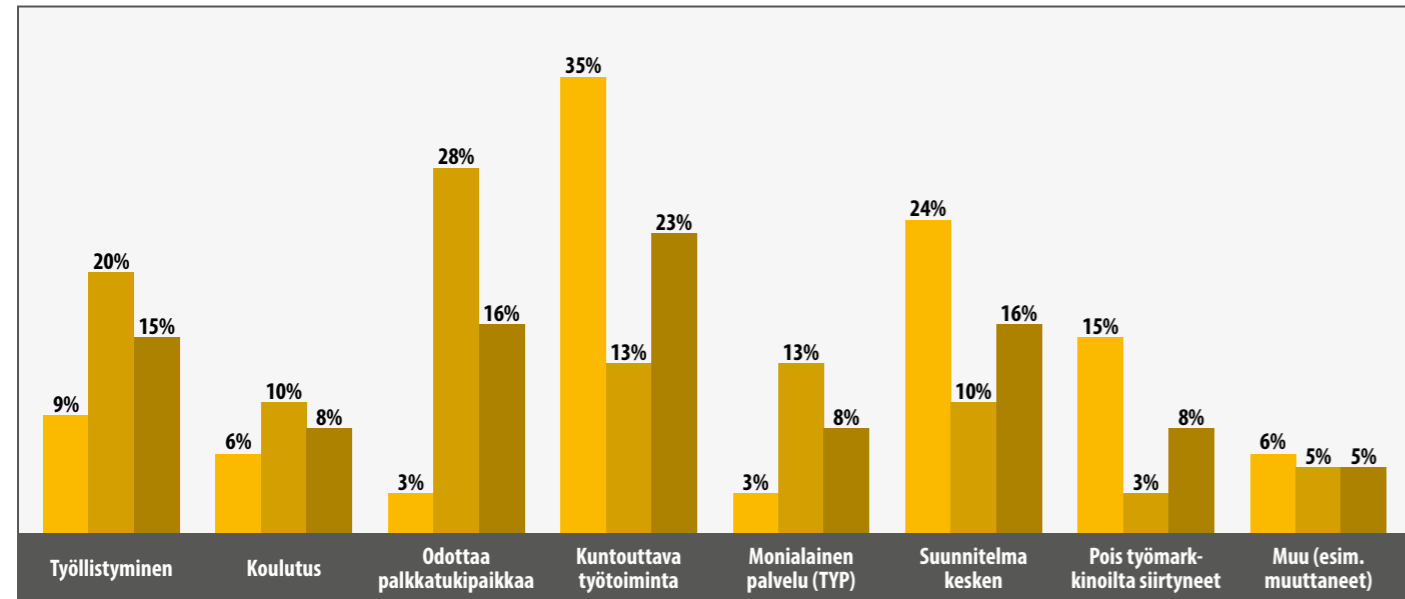
Asiakkuuden aikana työllistyneet	Työkokeilun tai koulutuksen aloittaneet	Työnhaku jatkuu/sairaus- tai äitiysloma/muu syy
34	12	61

INFOTILAISUUDET

Vuonna 2015 on Porin Kuntakokeilussa toteutettu yhteensä 15 infotilaisuutta joissa on keskimäärin ollut 25 osallistujaa. Yhteensä on kutsuttu **489** henkilöä, joista **350** on osallistunut tilaisuuksiin.

Vertailuesimerkki yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden ja 300-1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden n. 70 asiakkaan ohjauksesta

- Yli 1000pv työmarkkinatukea saaneet asiakkaat
- 300-1000pv työmarkkinatukea saaneet asiakkaat
- Kaikki 3kk kuluessa toteutuneet ohjaukset

PALAUTETTA SUORAAN ASIAKKAILTA

Asiakasohjauksesta haluttiin saada palautetta suoraan asiakkailta. Palaute on kerätty noin vuoden kuluessa ensimmäisiltä asiakaskäynneiltä vuosina 2014-2015. Yhteensä vastauksia on saatu 67 kpl.

Ikä

20-30	31-40	41-50	51-60
25%	23%	24%	28%

Koulutus

Peruskoulu	Ammatti-korkeakoulu	Lukio/ammattikoulu	Yliopisto	Ei vastausta
25%	25%	9%	7%	2%

Töissä viimeksi

0-2 vuotta sitten	3-5 vuotta sitten	6-8 vuotta sitten	9-> vuotta sitten	Ei vastausta
39%	43%	7%	6%	5%

Palveluohjauksesta oli minulle hyötyä

Kyllä	Ei	Ei vastausta
88%	5%	7%

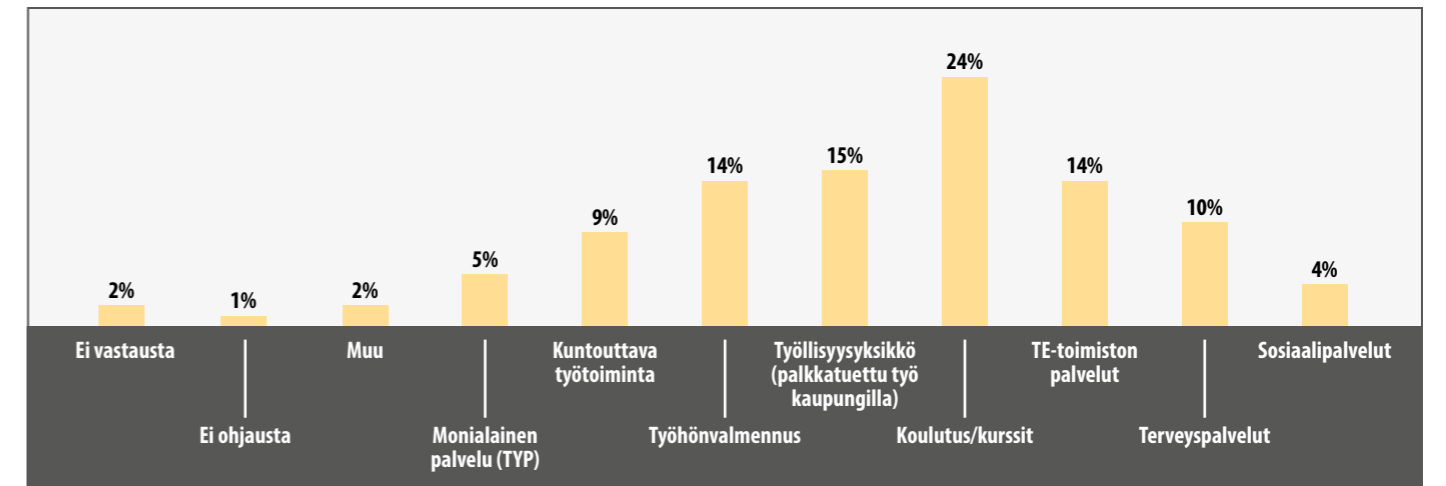
Ymmärsin, miksi minut kutsuttiin palveluohjaajan tapaamiseen

Kyllä	Ei	Ei vastausta
96%	1%	3%

Koin tullessi kuulluksi

Kyllä	Ei	Ei vastausta
90%	3%	7%

Palvelukokemus: Minut ohjattiin

"Myynnin ammattilaismies sai ryhmästä uskoa tulevaisuuteen ja vertaistukea: jos yksi ovi sulkeutuu, löytyy 100 uutta."

"Ongelmaa alettiin ensimmäisen kerran purkaa kokonaisuutena, ihmisestä itsestään lähtien."

"Ohjaaja tuntui oikeasti olevan kiinnostunut miten voisin työllistyä."

"Hyvää oli ihmisläheisyys, asiakkaan kuuntelu, tarpeiden kartoitus henkilölle itselleen, eikä seurattu tiettyä kaavaa."

"Uusia näkökulmia ja vaihtoehtoja! Kuunteleva ja ymmärtävä ohjaaja."

Autetaan ihmistä yhdessä eteenpäin!

Sosiaaliohjaaja Minna Ranta kertoo vaativasta työstään

// Ajoittain on tuntunut siltä, että olen kuin pieni työvoiman palvelukeskus, samanaikaisesti sosiaaliohjaaja ja työvoimaohjaaja!"

Minna Ranta

Kuntakokeilussa palveluohjaajat ovat omaksuneet tehokkaan mallin tehdä työtä: Jokaiselle asiakkaalle etsitään muu vaihtoehto kuin passiivisesti kaupungin maksulistalle jääminen. Malli on selkeä ja helppo omaksua. Kun asiakas ohjataan oikeisiin palveluihin, ne aktivoivat ja auttavat eteenpäin elämässä.

Aloitin työni 25.5.2015 sosiaaliohjaajana Kuntakokeilun työtiimissä. Työvoimaneuvojan taustani auttoi omaksmaan nopeasti asioita. Asiakastyön aloitin kahden viikon perehdytyksen jälkeen.

Työlleni on tilaus. Meitä ohjaajia tarvitaan. Työssäni onnistuminen näkyy kunnan sakkomaksujen pienentymisenä, mutta myös muiden sosiaali- ja terveystalveluiden käytön vähenemisenä. Osa asiakkaista kokee aktivointipyrkimykset uhkana. Kotona on oltu ehkä pitkäänkin. Tuntematon pelottaa. Toisaalta asiakkaat ovat olleet kiitollisia siitä, että heistä ollaan kiinnostuneita ja heidän kanssaan halutaan työskennellä.

Työ vaikeimmin työllistyvien parissa etenee

Aloitin työskentelyn pisimpään työttömänä olleiden ryhmästä, jotka TE-toimistossa asioivat kevennetyillä palveluilla "aulassa". Tuhat päivää työmarkkinatukea ja toimeentulotukea saaneiden heinäkuun ja elokuun maksulistat sain lokakuussa käytyä läpi ja ohjattu eteenpäin. Osa näistä asiakkaista etsii vielä kuntoututtavan työtoiminnan paikkaa. Osa on työvoiman palvelukeskuksen (yhteispalvelu) asiakkaita.

Työaika kuluu asiakkaan tilanteeseen tutustumiseen, käyntien dokumentoimiseen, uusien asiakkaiden perkaamiseen ja kutsukirjeiden laatimiseen. Pyrin laatimaan heti ensi käynnillä aktivointisuunnitelman. Aina se ei ole mahdollista, jos on paljon epävarmuustekijöitä. Nykyinen työskentelymalli pakottaa asiakkaat tekemään nopeita päätöksiä tilanteestaan, ja virheitäkin tulee tehtyä, puolin ja toisin.

Monella on haavoittuva elämäntilanne

Kutsun keskimäärin neljä asiakasta päivässä. Aikuissosiaalityöllä on rajalliset mahdollisuudet sanktioida aikojen käyttämättä jättämisestä. Yleensä kaikkein haasteellisimmassa tilanteessa elävät asiakkaat jättävät tulematta ajoilleen. Vahvasti päihderiippuvaiset ja asunnottomat on vaikeinta tavoittaa. Asiakkaan puheissa voi tulla esille, että vakavia jännittämisen ja paniikkihäiriön oireita on ollut jo lapsuudessa. Ongelmaan ei ole kuitenkaan koskaan kunnolla tartuttu, eikä sitä ole työstetty.

Jos asuu julkisen liikenteen ja palveluiden ulottumattomissa, voi samalla olla vaikeaa uuden asunnon löytämisessä luottohäiriömerkintöjen ja vuokratien vuoksi. Jotkut eivät kykene matkustamaan linja-autossa paniikkihäiriön vuoksi.

Ikääntyvien, vajaakuntoisten työnhakijoiden tilanne avoimilla markkinoilla on heikko. Se lisää pessimismia. Koulutukseen tai työkokeiluihin ei ole halukkuutta. Hoitamaton päihde- ja mielenterveysongelma saattaa olla eläkkeen saamisen esteenä.

Jollekin lääkäri on saattanut mainita, että eläke olisi oikea vaihtoehto. Kela ja eläkeyhtiöt ovat kuitenkin hylänneet eläkehakemuksen. Työmarkkinoilta pois pyrkivä tuudittautuu silti lääkärin sanoihin, ja häntä on erittäin vaikea aktivoida työmarkkinoiden suuntaan.

Jos on paha alkoholiongelma, käyttö voi olla joka päiväistä ja tavoitella aina humalatilaa. Usein asiakas väittää, että päihteet eivät haittaa työssäkäyntiä. Työtoiminnassa selviääkin ehkä toisenlainen totuus. Arvioni mukaan jopa 70 % yli 1000-päiväläisistä on alkoholin suurkuluttajia. Joissakin tapauksissa asiakas myöntää ottaneensa juuri "rohkaisuryypyn".

Vaikean persoonallisuuden omaavat asiakkaat eivät ole yleensä halukkaita ottamaan apua vastaan. Heillä on rikkonainen työhistoria, ja työsuhteet päättyvät usein jo koeaikana. Työyhteisöissä pärjääminen on haasteellista. He ovat jyrkkiä mielipiteissään ja loukkaavat muita, eivätkä ole yhteistyöhaluisia. Jotkut loukkaantuvat todella herkästi ja kokevat muiden kommentit arvosteluna.

Epärealistiset suunnitelmat tai vääristelty totuus saattavat estää joidenkin etenemistä. Vaikuttavissa kertomuksissa voi olla monta rautaa tulella, ja isoja business-suunnitelmia. Ne saattavat olla keino pyrkiä pois epämiellyttävistä tilanteista ja "pelastautua" työllistämistoimenpiteistä.

Yhteiskunnalle katkeroituneet ja vastoinkäymisistä toiseen rämpivät asiakkaat saattavat uhkailla tekevänsä jotain: "Alan kohta räiskimään". Asiakas ei ehkä näe itseään lainkaan aktiivisena toimijana. Asiat vain tapahtuvat hänelle. Hän on uhri. Syy vastoinkäymisiin voi olla KELA:ssa, sosiaalitoimessa, lääkärissä tai TE-toimistossa, ja ylipäätään muissa ihmisissä.

Diagnoosia vaille olevat mielenterveysongelmaiset saattavat kieltäytyä jyrkästi mielenterveyspalveluista. Heitä on vaikea auttaa, jos he eivät itse tunnista oireita.

On myös asiakkaita, jotka eivät vastaa puhelimeen, tai jättävät tulematta sovittuna aikana. Tai puhelimeen vastataan ynähdyksellä, eikä puhelimesta esitellä itseään. Peruskäytöstävät ovat täysin hukassa. Aikoja perutaan ja yritetään viimeiseen asti pitkittää tapaamista.

Arvioisin, että jopa enemmistö tuhat päivää työmarkkinatukea saaneista miesasiakkaista on tehnyt ”pimeitä töitä”. Asiakkailla saattaa olla ulosotossa kymmeniä tuhansia euroja, eikä sen vuoksi työmotivaatiota. Velkajärjestelyihin ei yleensä ole edes yritetty hakeutua. Ollaan siinä uskossa, että tilanteelle ei ole mitään tehtävissä.

Vielä on kehittämisen varaa

Työnteon oheen tarvitaan koulutusta, jotta ohjaaminen sujuisi osuvammin ja palvelutarpeet osattaisiin tunnistaa. TE-toimisto ja kunta ovat erilliset toimijat. Yhteistyön tulisi olla saumatonta. Tarvitaan yhteinen päämäärä: asiakkaan paras ja tilanteen pikainen edistäminen. Ohjeistusta tarvitaan siitä, miten aktivointisuunnitelmat laaditaan niin, että laiminlyönneistä seuraavat asianmukaiset sanktiot. Ketään ei tule jättää aktivoimatta. Seurantajärjestelmiä työssän on kaksi, ja molempien käyttäminen rinnakkain on hankalaa ja aikaa vievää.

Kaikkien pitäisi tehostaa työtään. Tulisi hyväksyä se ajatus, että kyseessä on koko kunnan yhteiset talkoot. Haastatteluaika voi turhaan siirtyä jopa viikkojen päähän, jos organisaatioissa halutaan ensin pohtia, otetaanko kuntouttavaan työtoimintaan ketään. Pahimmassa tapauksessa asiakas on joutunut odottamaan viikkoja alkuhaastattelukutsua, ja sen jälkeen paikan etsimiseen on voinut kulua jopa kuukausia. Onneksi pääsääntöisesti näin ei ole.

Tulisi tarjota vain sellaisia paikkoja, joihin ei tarvitse jonottaa. Tarvitsemme lisää matalan kynnyksen työtoiminnan paikkoja. Moni asiakas ei omaa aloitekykyä tarttua työhön eikä osaa itse kehittää tekemistä. He turhautuvat helposti ja sitoutuminen toimintaan vähenee.

Minna Ranta
Sosiaaliohjaaja

Tilasto asiakastapaamisista ja niiden toteutumisesta kesäkuu 2015 – lokakuu 2015

Asiakastapaamiset	Asiakas tavattu	Asiakas ei ole tullut ajalleen eikä ilm. mitään	TE-toimistoon kutsutut	Asiakkaat siirtäneet ajanvarausta / krt
Koko työsuhteen aikana	204	64	34	53
Kesäkuu	13	2	0	2
Heinäkuu	45	18	2	13
Elokuu	55	11	7	16
Syyskuu	48	11	14	13
Lokakuu	43	22	11	9

Minnan Rannan asiakkuudet, asiakkaat ohjautuneet kesäkuu – lokakuu 2015

	Kesäkuu/Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu
Aikuissosiaalityö, ei jatka työnhakijana	8	8	9	11
Kuntouttava työtoiminta	21	23	16	21
Monialainen palvelu (TYP)	3	1		
Varhennettu vanhuuseläke	2	1	2	
Työkokeilu	3	4	2	1
Väh. 15 päivän korvaukseton määräaika	1		3	2
Sairausloma		3	1	3
Toistuvasti kieltäytynyt, jatkossa pelkkä toimeentulotuki				3
Koulutushaku				
odottaa koulutuspaikkaa			3	
saanut paikan			3	
Palkkatukityö (odottaa)				
kunta	1	1	3	1
yksityinen		1		
Palkkatukityö (saanut)				
kunta		1	2	1
yksityinen			1	

”Varattiin aika terveydenhoitajalle, jolta sain neuvoja ravitsemukseen ja henkistä tukea.”

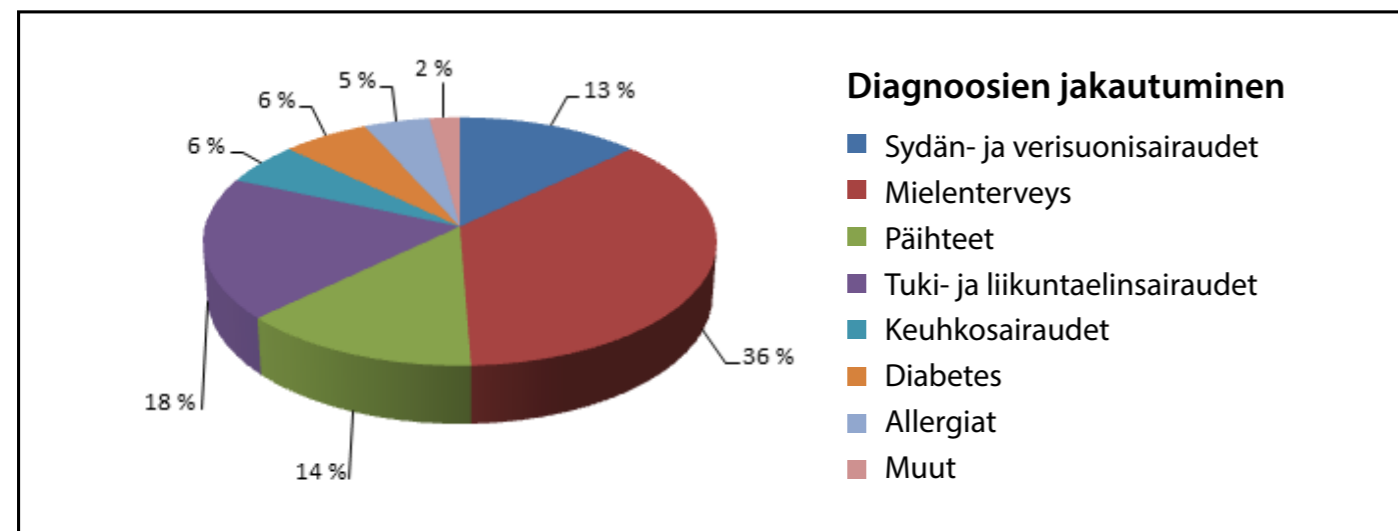
Terveydenhoitaja on ollut mukana Työllisyyden kuntakokeiluhankkeessa Porissa tammikuun 2015 lopusta alkaen.

Asiakkaita ohjattiin palveluohjaajilta, sosiaalityöntekijöiltä, sosiaaliohjaajilta, Työpajalta, kuntouttavan työtoiminnan ohjaajilta sekä TE-toimistosta. Tapaamisia kertyi 125, sekä lisäksi yhteisajat palveluohjaajan kanssa. Ohjauksia terveydenhoitajalle annettiin huomattavasti enemmän, mutta kaikki asiakkaat eivät saapuneet tapaamiseen.

Käynnit painottuivat terveydenhoitajan ja asiakkaan väliseen keskusteluun asiakkaan terveydentilasta, elintavoista ja elämäntilanteesta, sekä työ- ja toimintakykyyn vaikuttavista terveydellisistä seikoista. Keskusteluissa pyrittiin löytämään asiakkaan omat voimavarat ja toiminta- ja työkykyä tukevat tekijät, sekä asiakkaan oma motivaatio tai tarve muuttaa tarvittaessa terveystottumuksiaan ja elämäntapojaan.

Mittareina haastattelun ja havainnoinnin lisäksi käytössä olivat kaikille asiakkaille tasapuolisesti terveystietolomakkeet, BDI21- (masennuskysely) sekä Audit- (alkoholinkäytön riskit) lomakkeet. Lisäksi mitattiin BMI (painoindeksi), RR (verenpaine) ja VY (vyötärönympäryys).

Alla oleva kuvio kertoo prosentuaalisesti 2-10/2015 terveydenhoitajan luona käyneiden asiakkaiden diagnoosien jakautumisesta. Diagnoosijakaumasta selviää asiakkaiden elintapasairauksien lisäksi terveyskäyttäytyminen. Mikäli asiakkaalla oli jokin hoitoa vaativa sairaus tai tarvetta työ- ja toimintakyvyn arvioinnille, hänet ohjattiin lääkärille. Yhteensä 100 asiakasta kävi terveydenhoitajan kautta lääkärillä (työ- ja toimintakyvyn arvio tai terveystarkastus), suurempi määrä sai lääkärinvastaanottoajan, mutta osa asiakkaista jätti menemättä ajalleen.

Erikoislääkärille lähetteen sai 35 asiakasta. Jotkut asiakkaat menivät yksityisen sektorin erikoislääkäreille, heitä ei ole laskettu mukaan. Lääkäri kirjoitti (B-)lausunnot esim. sairauspäivärahaa tai kuntoutuksen hakemista varten. Terveydenhoitaja teki kattavan terveystilanteen kartoituksen, josta lääkäri jatkoi hoitoa/tutkimuksia.

Terveystilanteen kartoituksen tavoitteena on kaikin puolin työttömän terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn arviointi, ylläpitäminen ja edistäminen, sairauksien tunnistaminen ja niiden ehkäiseminen ja ohjaaminen hoitoon sekä lääkinnälliseen, ammatilliseen tai sosiaaliseen kuntoutukseen.

Kuntakokeilussa terveydenhoitajan työ oli lähinnä ennaltaehkäisevää työtä, vaikkakin jo olemassa olevien sairauksien/oireiden hoitotasapainoon saattamista. Asiakaspalautekysely lähetettiin 120 asiakkaalle, joista palautui määräaikaan mennessä yhteensä 49. Asiakaspalautteiden mukaan lähes jokainen vastaaja oli tyytyväinen palveluun.

”Sain erinomaista kohtelua ja palvelua kaikilta, joiden kanssa olin tekemisissä. Ruusuja kaikille eikä risuja kenellekään.”

Eläkeselvittelyt

Eläkeselvittelyyn lähti yhteensä 23 asiakasta, joista osan käyntisyys muuttui käynnillä esim. akuutin vaivan hoidoksi tai kriteereitä eläkkeeseen ei ollut. Eläkeselvittelyt ovat pitkäkestoisia prosesseja. Tällä hetkellä hakemuksia Kelassa Kuntakokeilun kautta on 15, joista 9 asiakkaalla on työkyvyttömyys hakemus vireillä (tilanne 10/2015), ja yhdelle myönnetty pysyvä työkyvyttömyyseläke. Tilanteet elävät ja niitä seurataan edelleen. Terveydenhoitaja konsultoi Kelan edustajaa asiakkaiden tilanteista ja he tekevät muutenkin asiakaslähtöistä verkostotyötä.

Tiimityötä Itä-Porissa

Porissa työttömien terveydentilan kartoitusta ja työ- ja toimintakyvyn selvittelyä on aloitettu terveydenhoitajan ja sosiaalityöntekijän tiiminä pilottina Itä-Porin väestövastuualueella. Tavoitteena on pysyvä käytäntö koko Porin seudulle. Työttömien terveydenhuoltoon nimetään omat lääkärit.

Jokaisen työnhakijan terveystarkastuksen tarve on arvioitava TE-toimistossa ensimmäisessä haastattelussa. Tarvittaessa sieltä ohjataan asiakas terveystarkastukseen ja lääkärin vastaanotolle hakemaan lausuntoa työkyvystä.

Monet asiakkaat olivat sitä mieltä, että lääkäriin joutuu odottamaan liian pitkään, jolloin sairaudet jäävät hoitamatta tai kynnyksensä kasvaa. Kun jatkossa työttömille on nimetyt hoitajat, sosiaalityöntekijät ja lääkärit perusterveydenhuollossa, työttömät saavat kohdennettua palvelua.

Erja Stenfors
Terveydenhoitaja

Asiakastarinoita

Suunnitelmissa yritystoiminta, jonka vuoksi tarvitsi useita erityisosaamisen lyhytkursseja. Onnistumisen edellytykset: asiakas omatoiminen, aktiivinen, tietoinen vahvuuksistaan. Yhdessä palveluohjaajan kanssa selvitettiin, mitä vaatimuksia kyseisen yritystoiminnan perustaminen vaatii, ja mikä taho koulutuksia järjestää. Kuntakokeilu avusti kurssien mak-suissa. Yritystoiminta lähti liikkeelle.

Mies, 36v

Korkeakoulutettu asiakas oli ollut työttömänä vuodesta 1995. Palveluohjauk-sessa kävi ilmi, kuten usein iäkkäiden asiakkaiden tapaamisissa, että asiakas koki ikänsä työllistymisen esteenä. Asiakas motivoitui osallistumaan Katse työhön -ryhmävalmennukseen ja hänen ATK-taitonsa päivitettiin kurssien avulla. Lopputuloksena asiakas työllistyi palkkatuella koulutustaan vastaavaan työhön.

Nainen, 59v

Perheellinen hoitoalan ammattilainen oli ollut pitkään työttömänä työnhakijana. Työssä viimeksi 18 vuotta sitten. Kuntakokeilun palveluohjauksen kautta ohjautui suoraan lääkärille, sillä yhteinen näkemys oli se, että työkykyä ei ole. Asiakas sai heti sairauslomaa ja erikoislääkärin lausunnolla myönnettiin työkyvyttömyys-eläke toistaiseksi.

Nainen, 62v

Takana vuosien työttömyys. Elämä alkoholiin kanssa on aiheuttanut vakavia terveyshaasteita. Lähes kaikkia tukitoimia ja palveluita on tarjottu ja yritetty. Asiakas ei sitoudu mihinkään palveluun. Asiakkaan kanssa työskentelevän on osattava tehdä päätös asiakkaan hyväksi, aktivointi työelämään paluuta tukeviin palveluihin ei ole hänen kohdallaan ajankohtaista.

Nainen, 32v

Asiakkaita Porin Kuntakokeilussa on marraskuuhun 2015 mennessä ollut yhteensä 2101 eri henkilöä. Heistä 1662 henkilöä on antanut ja 439 ei ole antanut Kuntakokeilusuostumusta.

Kuntakokeilun aikana Porin KK-TYPPI järjestelmään kirjattuja henkilökohtaisia asiakaskäyntejä on yhteensä 2070, joista 903 on toteutunut vuoden 2015 tammi-lokakuussa.

Elämää aikuisten työpajalla

Tarina alkaa siitä, kun lokakuussa 2012 aloitin työvalmentajan tehtävät Typassa. Tavoitteeksi työlleni tuli Aikuisten työpajan perustaminen ja kehittäminen. Kuntouttavan työtoiminnan volyymi oli saatava ylös.

Pajan tavoite oli kierrättämisen kehittäminen, ympäristön siistiminen, matalan kynnyksen työtehtävien luominen ja yksilövalmennus. Näin kolme vuotta jälkeenpäin tarkastellen, tulokset ovat olleet merkittäviä.

Ukoisesta ja sisäisestä muutosvastaisuudesta huolimatta on tavoitteissa onnistuttu hyvin. Asenteet ovat muuttamaan päin. Monet tehtävät joita Paja on suorittanut onnistuneesti ja ajallaan ovat osoittaneet kuntouttavan työtoiminnan merkittävyyden Typan toiminnassa. Lokakuussa 2012 kuty-vahvuus oli noin kolme henkilöä. Lokakuussa 2015 se oli jo yli kolmekymmentä.

Monipuolisia tehtäviä tarjolla

Alussa tehtiin rutkasti töitä Typan ulkoalueen ja hallin sisätilojen siistimiseksi. Peräosan kaatopaikka saatiin pääosin siivottua. Lajittelulle ja vaihtolavoille vaadittavaa tilaa tuli lisää. Rakensimme Perusturvan Kohtaamispaikkaa ja Tinki-hankkeen toimipistettä.

Tätä seurasi joukko muita pienempiä töitä ja Typaa avustavia töitä, jopa siinä määrin että Typan ulkotilan ja hallin siivous olivat pysähdyksissä. Avustimme myös Stadionin kunnostustöissä.

2015 aikana jatkoimme lajittelu- ja kierrätystöitä. Olemme olleet mukana Typan tehtävissä entistä enemmän. Palkkatuen loppumisen vuoksi aikaisemmin palkkatukiväellä tehdyt muutot tehdään nyt kutyvoittoisella henkilöstöllä.

Asiakkainamme ovat jatkaneet TPK (laiturit), Golf (penkit, kyltit) ja lukuisat vanhusväestöön kuuluvat asiakkaat. He ovat saaneet meistä tiedon Perusturvan kodinhoitajilta tai Mopiili-hankkeesta, joka on siirtänyt meille asiakkaitaan palkkatuen puutteen vuoksi. Tehtävät ovat olleet lähinnä puutarhatöitä ja tulevana talvena teemme lumitöitä.

Olemme olleet rakentamassa ulkoaluetta, liiteriä ja grillikatosta. Koko olemassaolonsa ajan Paja on ollut vahvasti mukana muuttolaatikoiden ja HAKI-telineiden vuokrauksessa, tilausten kerääjänä ja palautusten vastaanottajana. Muuttolaatikoiden pesu on ollut Pajan vastuulla.

Kolmen vuoden aikana on täytetty lukemattomia kuorma-autolavoja metallilla, polttoon menevällä puutaralla ja lajitellulla sekajäteteellä. Kohteita on kalustettu (Kohtaamispaikka ja Tinki) kierrätyskalusteilla. Kierrätystavaraa on toimitettu kolmannelle sektorille (Isovanhempain yhdistys, asukastuvat ym.). Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu on toimitettu keräyspisteisiin, kuten myös vaarallinen jäte.

Onnistumisia pukkaa

Negatiivinen palaute asiakkailta mahtuu yhden käden sormiin. Tehtävistä on selvitty hyvin ja ajallaan. Suorittamisen saldo on vahvasti plussan puolella.

Asiakkaille hankitut koulutukset ovat saaneet paljon kiitosta. Koulutussuunnittelijan ja projektiassistentin kanssa yhteistyö ja ohjaus koulutuksiin on sujunut kuin juokseva hunaja. Tämä on poikunut ainakin neljälle palkkatukityön päättäneelle työpaikan vapailta markkinoilta.

Aikuisten työpajan yhteishenki ja motivoituneisuus on onnistuttu pitämään poikkeuksellisen korkeana ja tästä kiitosta täytyy antaa Pajan työnjohdolle. Suurin kehittämisen tarve on Typan toiminta-ajatuksen muuttaminen huomioimaan kuntouttavan työtoiminnan ja palkkatukityöllistettyjen ero ja tämä huomioiden mestari/kisälli mallin toteuttaminen.

Juha Kuusisto
Työvalmentaja

2014

Paja näytti kyntensä

Kalifornian golfin roskikset ja kyltit

Paintball-kaupungin rakentaminen Uuteenniittyyn

Porin päivän vellikatosten kunnostaminen

Green Care -auton toiminta eri tapahtumissa ja työtehtävissä

Afgaanipakolaisten asuntojen käyttökuntoon valmistelu yhdessä Perusturvan kanssa

Lukuisat yhteistyökohteet Typan kanssa, esim. joulumökit

TPK:n vene- ja mattolaiturien huoltotyöt

Aikuisten työpajan tilastoja

Kuntouttavan työtoiminnan sopimusten tilanne

Vuosi 2013

Päätyneitä jaksoja	21
Yhden jakson sopimuksia	10
Useampi sopimus / hlö	11
Keskeyttänyt tai ei aloittanut	12

Vuosi 2014

Päätyneitä jaksoja	26
Yhden jakson sopimuksia	11
Useampi sopimus / hlö	15
Keskeyttänyt tai ei aloittanut	16

Vuosi 2015, tilanne 6.10.

Päätyneitä jaksoja	17
Yhden jakson sopimuksia	2
Useampi sopimus / hlö	15
Voimassa olevat sopimukset	14
Keskeyttänyt tai ei aloittanut	6

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavaa työtoimintaa on toteutettu ansiokkaasti Porissa vuodesta 2001 alkaen. Viimeisen parin vuoden aikana on Porin kuntouttavassa työtoiminnassa tapahtunut isoja muutoksia.

Räätälöintiä ja monipuolistamista

Kuntakokeilun kautta on ollut mahdollista kehittää erilaisia kuntouttavan työtoiminnan ryhmäpilotteja. Ryhmien ideologiaa ja toimintatavoitteita on suunniteltu asiakaslähtöisesti ajatuksella: "kuntoutus edellä". Halusimme tarjota perinteisen työtoiminnan rinnalla asiakkaille vaihtoehtoisia valmennuksia ja koulutuksia, joista on heille hyötyä ja edistävät työllistymistä.

Olemme toteuttaneet ryhmäpilotteja mm. maahanmuuttajille, jossa tärkeä osa jaksoa oli suomenkielen valmennus työtoiminnan ohessa. Pähdeongelmista kärsiville toteutimme pilotin yhteistyössä Sininauhan kanssa. Lisäksi olemme sisällyttäneet työtoimintaan mm. perinnerakentamisen ja puutarha-alan koulutusta.

MUUTOKSEEN OVAT POSITIIVISESTI VAIKUTTANEET

- **Muuttuneet ja kevennetyt prosessikäytännöt**
- **Kuntouttavan työtoiminnan paikkarekisteri**
- **Hallintokunnille asetettu 5 % kiintiö kuntouttavan työtoiminnan paikoista**
- **Paikallisten järjestöjen halu olla mukana "työllisyystalkoissa"**
- **Hankkeen mukanaan tuoma palveluohjaajien lisäresurssi asiakastyöhön**

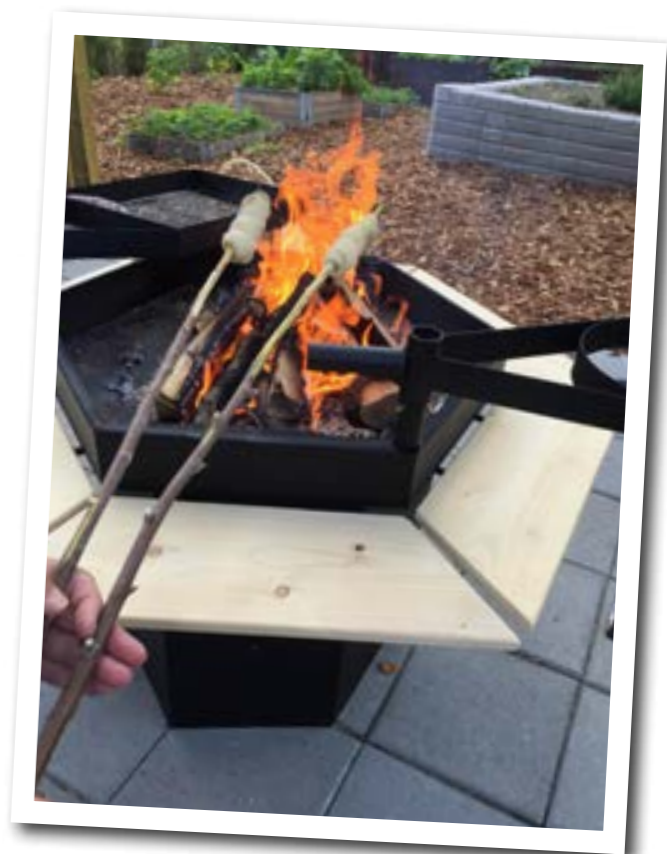
Tärkeintä on ollut koko kaupungin ja TE-toimiston yhteinen tahtotila.

Volyymit ja laatu kasvussa

Hankkeen aikana noin 200 asiakasta on osallistunut Kuntakokeilun kehittämisiin kuntouttavan työtoiminnan ryhmiin. Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä on kasvanut parin viime vuoden aikana ennätyksellisen nopeasti, kuten seuraavan aukeaman kaavio osoittaa. Vaikka asiakasmäärät kasvavat, olemme halunneet Porissa kehittää myös palvelun sisältöä ja laatua. Työpaikkavalmentajille eli asiakkaiden lähiohjaajille on toteutettu kolmesti kolmipäiväinen koulutuskokous ja neljäs on juuri meneillään. Olemme luoneet hankkeessa myös lomakkeen, joka auttaa asiakkaiden huolellisessa perehdytyksessä työtoiminnan jakson alussa. Yksi hienoimmista hankkeen kokeiluista oli kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden asiakasraadin toteutus. Asiakkailta tuli hyviä ajatuksia ja kehittämisideoita. Kuntakokeiluhanke päättyy, mutta kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen varmasti Porissa jatkuu. Hanke on antanut kehittämisprosessille vahvan alkuvauhdin.

Satu Mäenpää

Kuntouttavan työtoiminnan suunnittelija

Kun kaikki oleskelualueella alkoi olla valmista vietettiin mukava hetki yhdessä arkisten herkkujen äärellä.

Asiakasraati

Hyötypuutarha ja viheralue syntyi kuntouttavan työtoiminnan tuloksena.

Yhteistyötä ja voimavaravalmennusta

CASE

Realisointi-hanke

Satakunnan Monikulttuuriyhdistyksen Realisointi-hankkeen ja Kuntakokeilun yhteistyö alkoi vuonna 2014. Yhteistyötä tervehdittiin meillä alusta alkaen ilolla, sillä se mahdollisti laajan ja vaikuttavan ryhmätoiminnan toteuttamisen.

Pilotoimme yhdessä kolme erilaista maahanmuuttajille suunnattua kuntouttavan työtoiminnan ryhmää, joihin osallistui lähes 30 asiakasta. Ryhmien aikana keskeytyksiltä vältyttiin ja yhteistyössä asiakkaiden omien ohjaajien kanssa kaikille löytyi jatkopolku. Kaksi ensimmäistä ryhmää olivat työelämävalmennuspainotteisia ja kolmas ryhmä toteutettiin radiopajana, jossa maahanmuuttaja-asiakkaat muodostivat työparit suomalaisten asiakkaiden kanssa. Olemme olleet tyytyväisiä ryhmien kautta tehtyihin uusiin avauksiin ja niistä syntyneisiin tuloksiin. Tulevaisuudessa toivomme kuitenkin, että huomiota kiinnitetään enemmän asiakkaiden ohjaamiseen ryhmiin, jotta ryhmän tarjoama toiminta ja asiakkaiden tarpeet kohtaisivat mahdollisimman hyvin.

Aki-Petri Heino, Hankekoordinaattori
Realisointi-hanke

CASE

Porin Sininauha

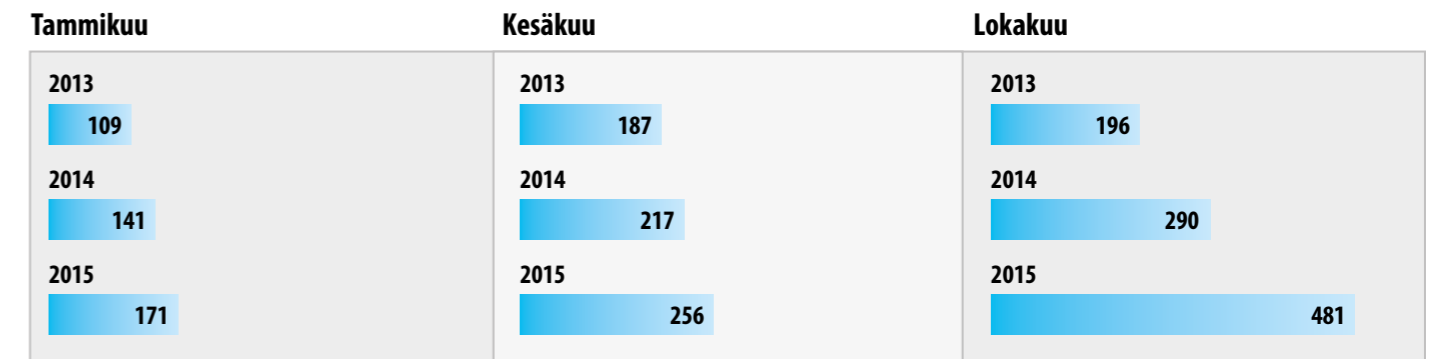
Porin Sininauhassa toimi kesän ajan kuntouttavan työtoiminnan ryhmä, joka oli suunnattu päihdeongelmallisille. Ryhmän tehtävänä oli rakentaa Sininauhan pihamaalle hyötypuutarha ja oleskelualue.

Ryhmän toimintaan kuului myös päihdekuntouttavia elementtejä, kuten rentoutusta, akupunktiota, erilaisia harjoituksia ja voimavaravalmennusta. Ryhmässä olleet kuntoutujat kokivat toiminnan tukeneen heidän päihdeongelmansa hallintaa. Kiitosta sai myös "oikeat työt", sillä työn tulokset ja projektin eteneminen näkyivät selvästi. Kokemukset olivat kaikille osapuolille positiiviset, ja kokeilusta jäi vielä Sininauhan asukkaille hieno viheralue käytettäväksi.

Johanna Huhtala, Toiminnanjohtaja
Porin Sininauha ry

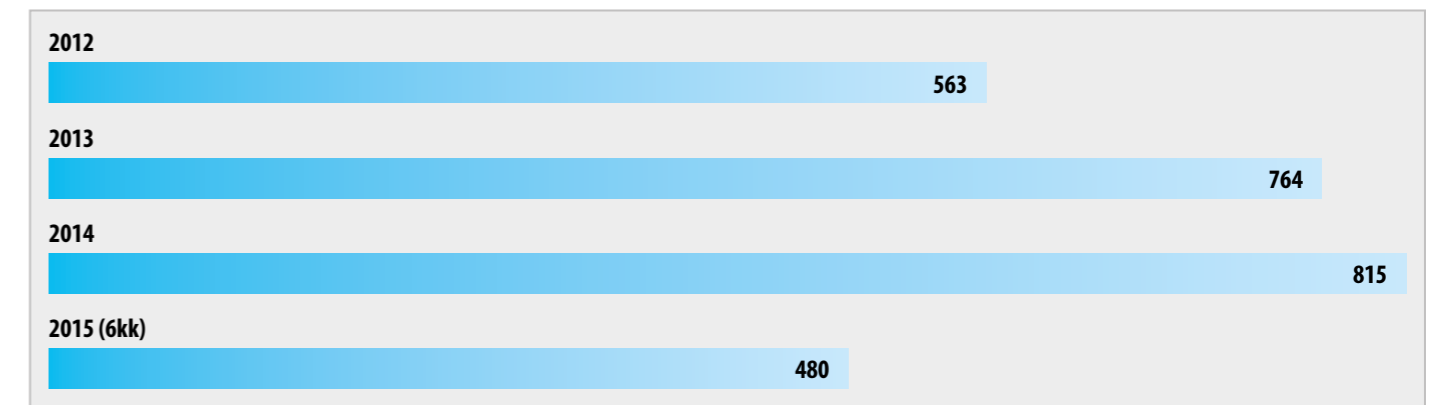
Kuntouttavan työtoiminnan tilastoja

Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärien kehitys kuukausittain Porissa

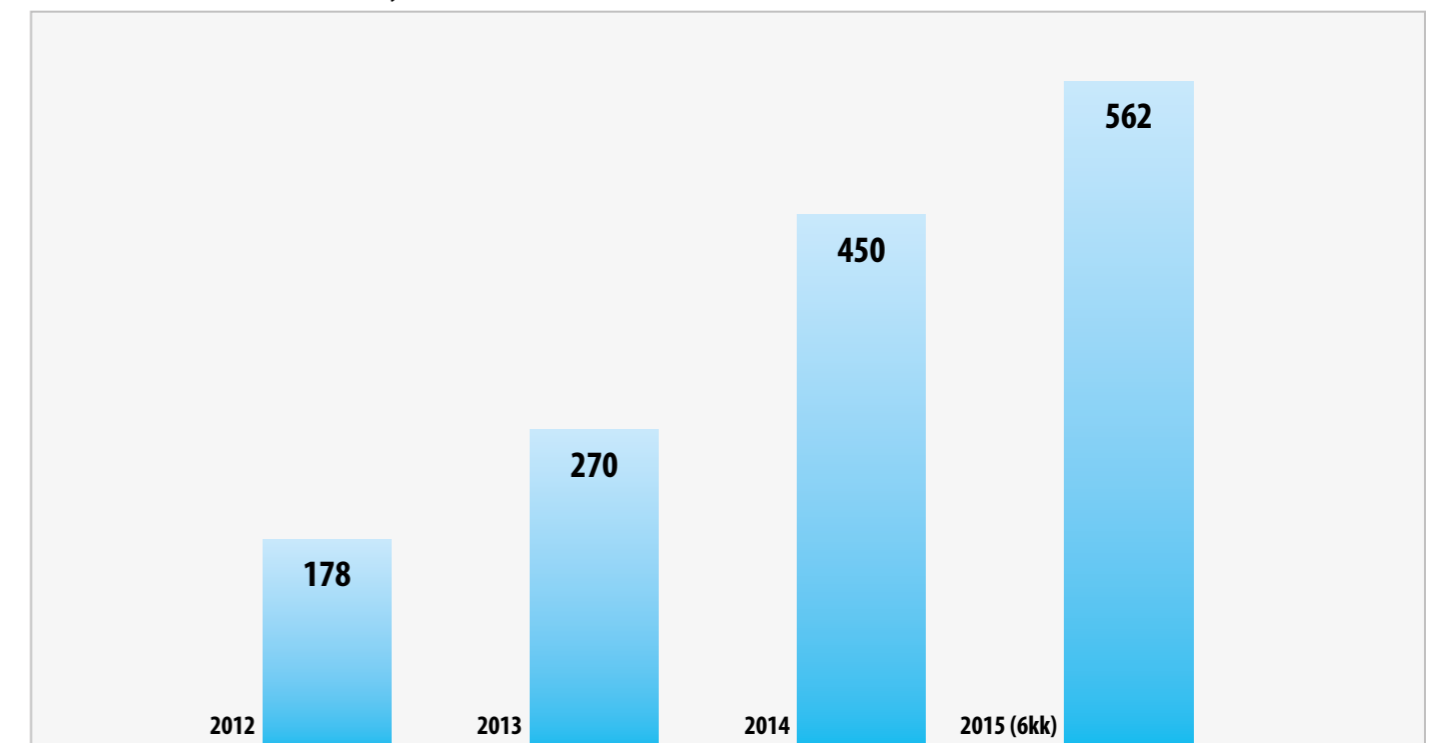

Kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmien ja asiakasmäärien kehitys viime vuosina Porissa

Aktivointisuunnitelmat kuntouttavaan työtoimintaan

Asiakasmäärät kuntouttavassa työtoiminnassa (eri asiakkaita)

Koulutussuunnittelijan tehtävänä oli suunnitella ja järjestää koulutuspalveluja asiakkaille. Työssä on voinut onnistua vain hyvän palveluohjauksen, koulutustarpeiden tunnistamisen ja projektiassistentin avulla.

Tehtävät voi jakaa seuraaviin neljään aiheeseen

1. Koulutusmahdollisuudet esille

Satakunnassa on laaja ja monipuolinen koulutustarjonta sekä toimiva koulutusohjausverkosto. Tiedon lisääminen aiheuttaa vain pieniä kustannuksia, mutta tuottaa suurta hyötyä. Jo vaikkapa uuden harrastuskurssin löytäminen aktivoi, puhumattakaan tutkintotavoitteesta opiskelusta.

Koulutussuunnittelija on Satakunnan Opin Ovi –hankkeen kanssa toteuttanut kaksi ”koulutusmahdollisuuksien esittelypäivää”. Oppilaitokset ovat vastanneet omista esittäytymisistään ja pöydistään. Porin seudun kansalaisopisto on tarjonnut hyvät tilat, joita se on mielellään käyttänyt syrjäytymisen vähentämiseksi. Kaikille avoimiin tilaisuuksiin on osallistunut noin sata henkilöä.

2. Ammatilliseen perustutkintoon palkkatuella

ELY-keskuksen, Välkky-projektin ja TE-toimiston järjestämässä Toppiksessa on yhdistelty työvoimapoliittisen koulutusta ja oppisopimuskoulutusta palkkatuetun työhön, tavoitteena ammatillinen perustutkinto. Koulutusryhmiä oli kolme: lähihoitaja, ympäristörakentaja ja kiinteistöhoitaja.

Koulutussuunnittelija on toiminut väliliimana ja juoksupoikana. Hanke on auttanut asiakkaiden valinnassa, työnantajien etsimisessä ja valitsematta jääneiden kursittamisessa. Se on avustanut yhteydenpidossa oppisopimuskeskukseen ja kouluttajiin. Välkky-projektin Keijo Heinilän kanssa on tavattu opiskelijoita, käyty henkilökohtaisia palautekeskusteluja sekä tavattu työpaikkaohjaajia. Sosiologiaopiskelija Noora Elonen on valmistanut opiskelijoille sähköiset ja paperiset palautelomakkeet.

3. Kuntakokeilun omat lyhytkurssit ja koulutussetelit

Porin seudun kuntakokeilu on voinut järjestää asiakkaiden työllistymiseksi enintään kymmenen päivän lyhytkursseja. Koulutussuunnittelijan tehtävänä on ollut lyhytkurssien ideointi, suunnittelu ja hankkiminen. Avoin tarjouspyyntö on jätetty 27 lyhytkurssista. Tarjousten arvioimisessa, hankintapäätösten valmistelussa sekä puitesopimusten valmistelussa on sovellettu hankintalakea. Kurssitarjotinta on esitelty hankkeen omassa lehdessä ja kotisivuilla, josta löytyy sähköinen hakuvake. Valinta koulutukseen on edellyttänyt aina palveluohjaajan, työvoima-asiantuntijan tai aikuissosiaalityöntekijän palvelutarvearviota ja suositusta.

Kaikkiin avoimella menettelyllä kilpailutettuihin ammatillisiin korttikoulutuksiin ei ole tullut tarjouspyynnön mukaisia tarjouksia. Koulutussuunnittelija on päättänyt hankkia niitä asiakkaille joustavalla voucherimenettelyllä. Hyväksyty koulutuksen hankintaehdotus on ollut samanaikaisesti hankintapäätös, maksusitoumus ja koulutusseteli. Asiakas on palveluohjaajan avustamana hakeutunut työllistymistarpeen mukaiseen korttikoulutukseen itse haluamanaan aikana.

4. Yhteiset asiakaspolkuseminaarit

Hankerahaa on saanut käyttää lyhytkestoiseen henkilöstökoulutukseen. Sitä on järjestetty yhdessä ELY-keskuksen, TE-toimiston, Työvoiman palvelukeskuksen, Perusturvakeskuksen aikuissosiaalityön, Kelan ja kokeilukuntien kanssa.

Learning Cafeissa on pohdittu, mitkä ovat toiminnan mittarit, milloin työssä onnistutaan, mitä asiakkaassa tapahtuu prosessin aikana, mikä on oikea ajankohta kullekin toimenpiteelle ja missä vaiheessa esimerkiksi palkkatuki otetaan välineeksi. Tilaisuuksissa on keskusteltu myös siitä, miten palvelut ja reititys niihin rakennetaan asiakaslähtöisesti, miten poistetaan palvelujen pirstaleisuus, päällekkäisyydet, aukot ja katveet sekä asiakkaiden ohjauksesta pompottelut, irtopallot, tulpat ja bumerangit. Aktivoidaanko pakolla vai motivoimalla. Tilaisuudet ovat edistäneet uuden Yhteisen Asiakasohjauksen Mallin ja asiakasrekisterin syntymistä.

Antti Vuolanne
Hankkeen koulutussuunnittelija
10/2012 - 8/2015

Satakunnan Opin Ovi –hanke ja Porin seudun kuntakokeilu järjestävät yhdessä alueen oppilaitosten, Satakunnan TE-toimiston, Porin seudun kansalaisopiston sekä Satakunnan oppisopimuskeskuksen kanssa

Sata Ovea Opintoihin

opintomahdollisuuksien esittelytilaisuuden

Porin seudun kansalaisopiston auditorio ma 2.12.2013 klo 13-15

Ohjelma

- 13.00 Kahvitarjoilu auditorion sulussa sekä vapaa tutustumista koulutustarjontaan ja aikuiskoulutukseen
- 13.30 – 15.00 Esittelyt
 - Satakunnan Opin ovi
 - TE-toimisto / opintojen rahoitusmahdollisuudet
 - Satakunnan oppisopimuskeskus
 - Porin seudun kansalaisopisto
 - Sataedu
 - Winnova
 - Porin aikuiskoulu
- 15.00 Tilaisuuden päättö, jonka jälkeen mahdollisuus vapaa-aikatoiseen ohjaukseen ja lisäinfoon.

Tilaisuudessa mukana:

- Satakunnan Opin ovi
- TE-toimisto / opintojen rahoitusmahdollisuudet
- Porin seudun kansalaisopisto
- Satakunnan oppisopimuskeskus
- Sataedu
- Winnova
- Porin aikuiskoulu
- Porin seudun kuntakokeilu

Lämpimästi tervetulo!

opinovi
www.pori.fi/ak

Vipuroimaa EU:lta

Kompassi koulutukseen

www.pori.fi/ak

Kutsu Sinulle

Tulethan mukaan Kompassi ONE -tilaisuuteen, Porin seudun kansalaisopiston, Gelin-kalleinkatu 14 pääkirjaston vieressä, (entinen Työvoimakeskus) maanantaina 13.5.2013 klo 13.00 3 kertaa, tää onnettiin suositusti.

Tilaisuudessa kuulet monipuolista mahdollisuuksista opiskeluun. Oppilaitosten ohjelmaa kestäjät noin tunnin, jonka jälkeen sinulle on varattu aikaa kysyä sinua kiinnostavista koulutusasioista.

Mukana:

- kansalaisopisto
- aliskoulu
- Winnova
- Katkaankylän opisto
- Satakunnan ammattikorkeakoulu

Olet lämpimästi tervetullut tilaisuuteen!

Antti Vuolanne 050 565 0940
koulutusohjaaja
Porin seudun kuntakokeilu

Kaisa Rantanen 044 701 1238
palveluohjaaja
Porin seudun kuntakokeilu

Tämä kahvilppu oikeuttaa kahviin ja leivokseen Porin kansalaisopiston kahviossa ma 13.5.2013. Voit käyttää lipukeen ennen tai jälkeen tilaisuuden.

Kirjoita tähän nimesi ja jätä lipuke lahjoon kassalle maksuksi

VOIMAPOLKU työllistymiseen

Porin Seudun kuntakokeilu

Kurssitarjotin 2014-2015

Osaaminen kehittää taitoja ja avaa ovia uusiin mahdollisuuksiin

Tartu tilaisuuteen!

Työhönvalmennus avasi tien vakiduuniin

Aktivoivat asiakaspolut

Porin seudun kuntakokeilu järjestää asiakaspolkuseminaarin

Hotelli Scandicissa
Itsenäisyydenkatu 41, Pori
pe 21.11.2014 klo 8 - 12.15

Learning Cafe
keskustelumuoto

1. Valloja ja kanta - yhtiöllä ja omilla asiakasmäärillä, tavoitteilla, kriteereillä ja voimilla?
2. Miten saadaan asiakaslähtöiset ja tarpeiden mukaiset palvelut ja mitkä ne ovat? Hallinnon ja palveluorganisaation haasteet, palvelujen priorisointi, palveluvalmistus, palvelukäytännöt, osallisuus ja parantaminen?
3. Kokenneet viime aikojen muutoksista - mikä toimii hyvin ja mikä ei toimi?
4. Miten saadaan asiakas aktivoitumaan? Mä palveluja tarjotaan? Tuloksesta palvelu? Asiakaslähtöisyydestä pitkäjänteistä vaikuttavuutta?

Asiakaspolkuseminaari I

OHJELMA

08.00 Aamukahvit ja rakkaita hedelmiä
08.30 Tilaisuuden avaus
09.00 Työhallinnon asiakaspolut ja työvoiman palvelukäytännön asiakaspolut
09.30 Perusturvan asiakaspolut
10.00 Learning Cafe - pöytäkeskustelut ohjelmassa (20 min. kausi)
11.30 Yhteenveto, keskustelu, johtopäätökset
12.15 Tilaisuuden päätös ja omakustanteiden luovutus

MUKANA YHTEISTYÖSSÄ:

Satakunnan TY-keskus, Porin perusturvalaitos, Kela, Porin seudun työvoiman palvelukeskus, Satakunnan ELY-keskus, Porin seudun kuntakokeilun hankeohjaus, Hankkeen kummit

Satakoulutuksen tiimi kiittää vuosien 2013-2015 koulutus- ja ohjausyhteistyöstä Kuntakokeilua, Porin kaupunkia, niiden osaavaa henkilökuntaa sekä innostuneita asiakkaita!

Asiakkaat ovat suorittaneet Satakoulutuksessa lyhytkoulutuksina Kuntakokeilun hankkeen aikana:

- ✓ Tulityökortteja n. 180 kpl
- ✓ Työturvakortteja n. 200 kpl
- ✓ Hygieniosaamispasseja n. 70 kpl
- ✓ @-kortti - atk-valmennusryhmän / 3 ryhmää
- ✓ A-kortti - atk-valmennusryhmän / 3 ryhmää
- ✓ Maahanmuuttajien ATK-perustaidot - ryhmän
- ✓ Maahanmuuttajien Sähköinen asiointi - kurssin
- ✓ Suomalaisen työelämän pelisäännöt ja käytännöt - kurssin
- ✓ "Paras Minä esille työnhaussa" lyhytkoulutuksia / 5 ryhmää

PAIKALLINEN & TUTTU VALMENNUSRYHMIEN, YKSILÖLLISEN OHJAUKSEN JA TYÖELÄMÄN ASIAANTUNTUA PALVELUKSESSANNE:

Päätoimipaikkamme: Yrjönkatu 21, 28100 Pori
Tule sisään Mikonkadun puolelta.
puh. 02 - 6326 450 fax. 02 - 6326 456
nanna.viherranta@satakoulutus.fi

ASIAKASPOLKU SEMINAARI II

To 23.4.2015 • Ohjelma

Mikä on minun roolini kunnan työllisyshoidossa?

to 3.12.2015 klo 12.15-16.00
Hotelli Scandic, Itsenäisyydenkatu 41, Pori

Asiakaspolkuseminaari III

OHJELMA

12.15 Työllisyshoidossa Porissa vuonna 2016
Julia Lahti
Työllisyshoidon päällikkö

12.30 Jokaisen työllä on merkitys
Anne Paasilainen
palvelusyksikönsuunnittelija
Sari Mäkelä
kuntalaisten työvoiman suunnittelija

13.15 Ajatusautomo-työskentely

14.00 Kahvitauko

14.20 Ajatusautomon parkki

14.45 Onko kuppini puollasi tyhjä vai täysi?
Riitta-Liisa Leppänen
Tampereen kaupungin

15.45 Hankkeiden toteutuksen lopputervehdys
Anni Vuolteen

Ilmoittautumiset viimeistään 27.11.2015
sähköpostitse sähköpostilla: launaj@pori.fi

Tilaisuudessa on paikalla oppimateriaali, josta löydät lisätietoja. Muista muistaa mahdollinen erityisruokavali.

idea

Olavi Lepistö, 24, oli keväällä 2015 tilanteessa, jossa hän oli valmistunut metsäkoneenkuljettajaksi, mutta alan töitä ei tahtonut löytyä, ja hän olikin ollut jo pidemmän aikaa työttömänä. Kuljetustehtävät olisivat olleet nuorelle miehelle mieleisiä, sillä taskussa oli kuorma-autokorttikin. Myös alan itsenäisyys houkutteli. Hän lähetti työhakemuksia avoimiin paikkoihin, muttei saanut valtaosaan niistä edes vastauksia. Yksin kotona istuminen ja työpaikan metsästys alkoi turhauttaa.

Olavi sai Kuntakokeilun kautta työhönvalmentajaksi Hanna Pertolan Länsivalmennus Oy:stä. Työvalmennuksen tavoitteeksi asetettiin työllistyminen avoimille työmarkkinoille. Hanna ja Olavi ryhtyivät yhdessä kartoittamaan Olavin osaamista, vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita. Metsäkoneenkuljettajan perustutkinnon Olavi oli tullut hankineeksi, mutta alan työkokemusta hänellä ei ollut, eikä hän edes täysin kokenut yksinäistä työskentelyä metsässä omakseen. Työkokemusta Olaville oli kertynyt hieman puimuritehtaalta, vuokratyöstä ja jätehuollon tehtävistä. Vuoden verran hän oli ollut palkkatukityössä Leineperin Ruukilla. Siellä hän oli pitänyt erityisesti työn vaihtelevuudesta.

Hanna tiesi, että ajoneuvoyhdistelmän- ja linja-autonkuljettajilla olisi kysyntää, mutta Olavi koki tehtävät liian haastaviksi ja vastuullisiksi, eikä halunnut lähteä kouluttautumaan alalle. Hanna näki Olavissa reippaan, motivoituneen ja supliikin kaverin, jolle olisi sopinut vaikka kaupan alan tehtävät. Lopulta Hanna keksi ehdottaa Olaville kiinteistöhuoltoalaa - yhdistyihän siinä Olavin toivomat työn itsenäisyys ja vaihtelevuus. Olavi innostui - hänelle ei ollut tullut aiemmin edes mieleen, että kiinteistöpuolellekin voi kouluttautua, eikä näin

ollen ollut osannut ajatella alaa työmahdollisuutena. Paikallisen yritystuntemuksensa ja -kontaktiensa avulla Hanna sai järjestettyä Olaville alan työkokeilupaikan Kiinteistöhuolto Saranpäältä. Ajatuksena oli, että Olavi pääsisi kokeilemaan käytännössä, miltä alan työ tuntuisi. Työkokeilu lähti hyvin käyntiin, ja jo ensimmäisen kuukauden aikana Olavilla oli omat alueensa, joita hän hoiti. Koska työ tuntui mielekkäältä ja työnantajakin oli tyytyväinen Olavin työpanokseen, alkoi ajatuksissa hämmöttää mahdollisuus opiskella oppisopimuksella kiinteistöhuoltajaksi. Toiveissa oli, että Olavi olisi otettu töihin palkkatuella, mutta tukirahat olivat loppuneet. Uuden palkkatukipotin saamista odoteltiin, ja työkokeilua jatkettiin pala palalta yhteensä viiden kuukauden ajan.

Viiden kuukauden jälkeen palkkatukirahojakaan ei edelleenkään kuulunut, mutta tässä vaiheessa työnantaja oli jo niin vakuuttunut Olavin sopivuudesta tehtävään, että palkkasi tämän suoraan ilman tukia. Niinpä Olavi sai paitsi vakituisen työpaikan, niin myös mahdollisuuden opiskella uudelle alalle ja suorittaa kiinteistöhuoltajan tutkinnon.

Olavi on nyt, yhdeksän kuukautta työkokeilun aloittamisen jälkeen, erittäin tyytyväinen työhönsä ja elämäntilanteeseensa: nyt on rahaa, millä maksaa laskut, asiakkailta ei ole valituksia kuulunut, opinnot ovat edistyneet suunniteltua nopeammin ja kaiken lisäksi hän on nauttinut työstään. Lisäksi hän oli ilokseen huomannut, että myös aiemmasta koulutuksesta metsäkoneenkuljettajaksi on uudessa työssä ollut hyötyä, sillä koneiden korjaaminen sujuu mainiosti metsäkonepuolelta opituilla taidoilla. Olavi kokeekin saaneensa työhönvalmennuksesta korvaamattoman avun, jota ilman hän istuisi edelleen kotona työpaikkailmoituksia selailleen.

Kuntakokeilun koulutustilastoja

Koulutusten hankinnat kuntakokeilun koulutusryhmille (yhteenvedo)

Vuosi	Koulutusryhmiä yhteensä	Erilaisia koulutuksia	Osallistujia
2013	5	3	41
2014	31	13	274
2015 (1-10)	36	17	401

Koulutusryhmissä on ollut 716 osallistujaa, yhteensä 72 koulutusryhmää ja 23 erilaista koulutusta

Koulutusten hankinnat kuntakokeilun koulutusryhmille

Vuosi	Koulutuksen nimi	Koulutusryhmiä	Osallistujia	
2013	Trukkikorttikoulutus	1	7	
	Tulityökorttikoulutus	2	16	
	Työturvallisuuskorttikoulutus	2	18	
Yhteensä		5	41	
2014	Ensiapu 1	2	15	
	Hygienenpassikoulutus	2	21	
	Kamera haltuun kurssi	1	14	
	Lompakko Kuntoon	1	10	
	Perinnerakentamisen 2. kurssi	1	13	
	Puutarha-alan alkeet osa II kuty Lyttilä	1	9	
	Tietokoneen käyttäjän @-kortti	1	9	
	Tietokoneen käyttäjän AB-kortti	2	11	
	Tietokoneen käyttäjän A-kortti	1	6	
	Toppiskoulutus, Ympäristörakentaja 2014-2015	1	13	
Trukkikorttikoulutus	1	8		
Tulityökorttikoulutus	9	66		
Työturvallisuuskorttikoulutus	8	79		
Yhteensä		31	274	
2015 (1-10)	ATK-kurssi maahanmuuttajille	1	8	
	EA1 Ensiapukurssi	2	21	
	EA1 Lyttilässä	1	9	
	Ensiapu 1	2	16	
	Hygienenpassikoulutus	4	41	
	Kamera haltuun	1	9	
	Lompakko kuntoon	1	17	
	Martat	1	15	
	Raivaussahakurssi	1	11	
	Rekku hirsikurssi	1	10	
	Tietokoneen käyttäjän @-korttikoulutus	2	10	
	Tietokoneen käyttäjän A-korttikoulutus	2	14	
	Tulityökorttikoulutus	7	88	
	Työturvallisuuskorttikoulutus	7	104	
	Yrittäjäkurssi	1	6	
	Yyterin kutyryhmä, kunnossapito & siivouskurssi	1	14	
	Sähköinen asiointi-kurssi maahanmuuttajille	1	8	
	Yhteensä		36	401
	Kaikki			716

Koulutussuunnittelijan tekemät ostot koulutusseteleillä yksittäisille asiakkaille (yhteenvedo)

Vuosi	Erilaisia koulutuksia	Osallistujia
2013	7	19
2014	16	107
2015 (1-10)	20	103

Yhteensä koulutuksen ostoja koulutusseteleillä 229

Koulutussuunnittelijan tekemät ostot koulutusseteleillä yksittäisille asiakkaille

Vuosi	Koulutus	Osallistujia
2013	Ensiapu EA1 16 t.	1
	Ennakoivan ajon koulutus	1
	Trukkikortti	3
	Työturvallisuuskortti	6
	Tulityökortti	6
	ATK-kurssit	1
	Tieturva 1	1
Yhteensä		19
2014	Järjestyksenvalvojakoulutus	3
	ADR-luvan uusiminen	2
	Ajo ja lepoajat, piirturit, kuorman sidonta	12
	Alle 3kg kylmäainepätevyyskoulutus (sisältäen asennusnäytetyön, teoriakoulutuksen, työsaliharjoituksen, materiaalin, kirjallisen kokeen ja asennustyön)	1
	Ammattikuljettajan hätäensiapu (perus ja syventävä osa)	11
	Anniskelupassi (Anniskelupaikan vastaavan hoitajan pätevyyskoulutus)	1
	Asiakaspalvelukoulutus kuorma- ja linja-autonkuljettajille	1
	Ennakoivan ajon koulutus	21
	Henkilönostin koulutus	7
	Kuljettajan hygienenpassikoulutus	5
	Kuljettajan työturvallisuus, Kuljettajan työturvallisuuskoulutus	14
	Märkätilojen vedeneristäjän koulutus	1
	Tieturva 1	19
	Trukkikortti	7
	Vesihygieniakoulutus, Vesityökortti	1
	Vuokraveneen kuljettajakirja -koulutus	1
Yhteensä		107
2015 (1-10)	Anniskelupassi	3
	Trukkikortti	16
	Märkätilojen vedeneristäjän henkilösertifointikoulutus	3
	Ensiapukurssi EA2 (16 tuntia)	1
	Vesihygieniakortti	1
	Järjestyksenvalvojakoulutus	1
	Työturvallisuuskortti	3
	Sähkötyöturvallisuuskorttikoulutus	2
	Tulityökortti	1
	Tieturva 1 tieturvakorttikoulutus	8
	Kuljettajan työturvallisuuskorttikoulutus, Kuljettajan turvallinen työpäivä	17
	Ennakoivan ajon koulutus	11
	Kuljettajan ensiapukoulutus (2pv), Kuljettajan hätäensiapu (perus ja syventävä osa)	13
	Kuljettajan Hygienenpassi	12
	Ajo ja lepoajat, piirturit	1
	Terveellisillä elintavoilla työvireyttä ammattikuljettajalle	2
	ADR- lupa, peruskurssi säiliöautokuskeille	3
	Asiakaspalvelukoulutus kuorma- ja linja-autonkuljettajille	2
	Kuljettaja ja ajoneuvotekniikka	1
Digipiirturit (käyttö, sidonta, vastuut)	2	
Yhteensä		103
Kaikki		229

Kohti ammatillista perustutkintoa ja pysyvää työpaikkaa

Kuntakokeilu yhdisti monta toimijaa. Se auttoi opiskelijoiden valinnassa, työnantajien etsimisessä, hankki Minä oppijana -alkukurssin sekä avusti yhteydenpidossa ELY-keskuksen, oppilaitoksen, TE-toimiston, oppisopimuskeskuksen ja työpaikkojen välillä.

Vanhukset ja lapset kohtasivat opiskelijoiden toteuttamalla "Tonttupolulla" Länsi-Suomen Diakonialaitoksen Diapuistossa joulukuussa 2013.

Kuusitoista opiskelijaa aloitti lokakuussa 2013 LähihoitajaToppis -koulutuksen Sataedussa, Ulvilassa. Toppis-koulutus on työnhakijoiden rekrytointikynnyksen alentamiseen tarkoitettu oppisopimustyyppinen koulutuskonsepti. Mallissa yhdistyy ammatillinen koulutus ja palkkatuettu työ, jonka aikana työnantaja maksaa työehtosopimuksen mukaista palkkaa.

Käytännönläheinen koulutusmalli

Toppis-koulutusten tavoitteet ovat työpaikalla tapahtuvan työnantajan tarpeista lähtevän koulutuksen tarjonnan lisääntyminen ja työelämälähtöinen koulutus. Palkkatuetun työn ja työvoimakoulutuksen vaikutavuus lisääntyy. Koulutus johtaa nykyistä varmemmin työpaikan saantiin.

Toppis-koulutuksessa ammatillinen koulutus toteutetaan osatutkinto kerrallaan. Opiskelijat suorittivat sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta kasvun tukemisen ja ohjauksen sekä kuntoutumisen tukemisen tutkinnon osat.

Koulutus alkoi tiivillä lähiopetusjaksolla. Tavoitteena oli kasvun tukemisen ja ohjauksen teorian omaksumisen ohella ryhmäytyä, löytää oma motivaatio, omimmat opiskelutekniikat sekä luottamus itseensä.

Ryhmäytymisessä hyödynnettiin rohkeasti työelämäyhteistyön projekteja, joissa opiskelijat löysivät vahvuuksiaan, sekä oppivat tärkeitä työelämätaitoja, vastuunottoa ja tiimityötä. Ryhmänohjaajalle työelämälähtöinen toiminta antoi monipuolisen mahdollisuuden tutustua opiskelijoihin heti alkuvaiheessa.

Uusi alku työelämään

Opiskelun aloitus merkitsi usealle opiskelijalle uudenlaista ajattelua ja toimintaa. Aiemmat opinnot olivat jääneet kesken tai niistä oli kulunut paljon aikaa. Ryhmänohjaajan ja opettajien tuki oli tärkeää alusta pitäen. Elämäntilanteiden muuttuessa tukea tarvittiin erityisen paljon. Ryhmänohjaajan aito läsnäolo ja kokonaisvaltainen ammatillinen näkemys ovat tärkeitä työkaluja.

Tammikuussa 2014 opiskelijat siirtyivät työvoimakoulutuksesta palkkatukityöjaksoille päiväkoteihin, vanhustyöhön tai vammaistyöhön. Palkkatukijakson aikana yksi lähiopetuspäivä viikossa opiskeltiin oppilaitoksella. Samalla tehtiin tiivistä yhteistyötä työelämän, opiskelijan ja työsopimisen ohjaajan välillä. Toimiva yhteistyö oli onnistumisen tae!

Viisitoista opiskelijaa sai 1.7.2014 suoritettua kaksi tutkinnon osaa sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta ja jatkoivat opintoja oppisopimuksella lähihoitajan tutkintoon.

Tämä menestystarina saa arvoisensa päätöksen 8.12.2015 Ulvilassa, jolloin vietetään viidentoista uuden "Toppis"-lähihoitajan valmistumisjuhlia. Toppis-koulutusmalli on saanut suuret kiitokset työelämältä ja opiskelijoilta. Koulutuksen järjestäjälle tämä malli on ollut huikea mahdollisuus kouluttaa osaavia ammattilaisia käytännön työelämäyhteistyössä.

*Krista Toivonen
Terveystieteiden lehtori
Toppis-koulutuksen ryhmänohjaaja
Sataedu*

Sukupolvet kohtasivat lähihoitaja-opiskelijoiden toteuttamalla Tonttupolulla.

Idea luontopajasta

ESR-rahoitteinen Luonnollisesti töissä -hanke syntyi Kuntakokeilun kehittämistyön tuloksena. Uusi hanke synnytti puolestaan uuden idean luontopajasta. Sitä pohjustivat Kuntakokeilussa kehitetyt kuntouttavan työtoiminnan -ryhmät, jotka toteutettiin Lyttylän kartanossa, samoin kuin erilaiset pilottikokeilut, jotka suuntautuivat luontoympäristöihin.

Uutta hanketta perusteellisesti valmistelleet Ulvilan kuntakoordinaattori **Mikko Kataja** ja yrityskoordinaattori **Pekka Stenfors** siirtyivät sen palvelukseen toukuussa 2015. Luontopajan tärkein tavoite on pitkäikäistyöttömien työllistäminen. Samalla se toteuttaa ympäristöhoitoa Porissa ja sen maaseutualueilla.

Luonnollisesti töissä

Mahdollisuudet työllistyä paranevat työjaksolla tapahtuvan aktivoitumisen myötä. Osaaminen kehittyy. Apuna on henkilökohtaista työhönvalmennusta ja erilaisia koulutuksia. Toiminnassa hyödynnetään mestari-kisälli-oppipoika -menetelmää. Työmailla pyritään

myös tarjoamaan mahdollisuuksia osatutkintojen suorittamiseen näyttöjen avulla. Luontopaja tarjoaa vihreissä ympäristöissä mielekästä palkkatukityötä, työkokeiluja ja kuntouttavaa työtoimintaa. Se muodostaa oppilaitoksille hyvän ympäristön harjoitteluihin ja osanäyttöihin. Pajan toiminnassa hyödynnetään Green Care -menetelmiä, jotka perustuvat laajamittaisiin tieteellisiin tutkimuksiin luonnon hyvinvointivaikutuksista.

Luontopaja tekee läheistä yhteistyötä Porin Perusturvassa kehitteillä olevan Oppimiskeskuksen ja Porin virtuaalisen nuorisotakuutalon kanssa. Luontopaja täydentää näitä palveluja käytännön toimijana välityömarkkinoilla.

Toimiston voimanaiset

Ulla-Maija Luoma

“Joka päivä oppii jotain uutta.

”Mistään ei tulisi mitään ilman projektiassistentti Ulla-Maija Luomaa” Hän on koonnut valmennus- ja koulutusryhmät ilmoittautumisten perusteella ja vastannut toimiston töiden arkistoinnin ja välinehankintojen sujumisesta. Ulla-Maija saa toimistotyöt sujumaan ja laskut liikkumaan.

Meri Tienhaara

“Kai siit ihan hyvä tulee.

Meri on koonnut tarmolla hankkeen tilastoinnin osaaviin käsiinsä. Hänen taitonsa näkyvät kaikkialla, niin tapahtumien ja kokosten järjestämisessä kuin toimiston arkirutiinien hoitamisessa.

Tassuterapia tartuttaa onnen hippuja

Satakunnan TE-toimisto

Ennen Kuntakokeilun alkua 2012 sain olla mukana Kuntakokeilun valtakunnallisessa valmistelutyöryhmässä. Porin seudun kuntakokeilun sisällöstä tavoitteista ei kunnianhimoa puuttunut. Valmistelu tehtiin laajalla monialaisella porukalla.

Kokeilun alussa oli aivan konkreettisia haasteita. Tietotekniikka näytti ohjaavan ihmisiä eikä ihmiset tekniikkaa. Lain kouraakin piti noudattaa, joskin TE-toimistossa käytettiin esim. lyhytkoulutusten osalta työttömyysturvassa hyvin laajaa tulkintaa asiakasprosessin sujuvuuden ja asiakkaiden eduksi. Asiakasohjauksen kehittäminen muodostuikin yhdeksi kehittämiskohteeksi. Toinen laaja-alainen tavoite oli Kuntakokeilun kuntien työllisyyden hoidon mallin laa-
timinen. Tässä tavoitteessa riittää varmasti tekemistä myös tulevina vuosina.

TE-toimiston näkökulmasta kuntouttavan työtoimin-
nan määrän ja sisällön kehittäminen on ollut tärkeää. Kaikki TE-toimiston työnhakija-asiakkaat eivät kyke-
ne vastaanottamaan muita työllistymistä edistäviä palveluja. Kuntakokeilun saama bonus perustuikin suurelta osin aktivointiasteen ja juuri kuntouttavan työtoiminnan määrän kasvuun. Hienoa, että aktivointi-
suunnitelmat tähän palveluun saatiin laadittua hyvässä yhteistyössä asiakkaan, TE-toimiston ja kuntakokeilun työntekijöiden välillä.

Vaikeimmin työllistyvien osalta kunta – valtio –vas-
tuunjaossa pohditaan muutoksia. Työnjakoa voitaisiin helposti selkeyttää etenkin niiden asiakkaiden osalta, jotka tarvitsevat lähinnä sosiaali- ja terveyspalveluita, esim. terveystarkastukset, kuntoutus ja kuntoutta-
vaa työtoimintaa. Julkisen sektorin resurssit ovat joka organisaatiossa vähentymään päin ja tuottavuutta

peräänkuulutetaan. Kaikki päällekkäinen toiminta pitää karsia ja jokaisen tulee keskittyä tehtäviin, joi-
ta parhaiten osaa. Päällekkäisiä palvelujärjestelmiä ei tule rakentaa. Kuitenkin tarvitaan myös nykyisiä pal-
velurakenteita arvioivia tahoja. Jonkun pitää selvittää ”pullonkauloja” asiakkaiden palveluissa. Kiitokset, että Kuntakokeilu teki osansa tässä selvityksessä sekä kiitok-
set hyvistä keskusteluista, jotka ovat saattaneet meitä toimijoita yhteen!

Päivi Laine
Palvelujohtaja
Satakunnan TE-toimiston
tuetun työn palvelulinja

Porin seudun työvoiman palvelukeskus

*Olen saanut olla mukana Kuntakokeilun taustajoukoissa jo suunnitteluvaiheesta saakka. Kokeilulle asetetut tavoitteet olivat kunnianhimoisia ja kaikkia niitä ei ole pystytty saavuttamaan. Paljon kuitenkin on jo saavutettu. Palvelurakenteiden ja jär-
jestelmien kehittäminen ja muuttaminen vaatii aikaa sekä kokonaisvaltaista suun-
nittelua. Kuntakokeilu on toiminut lähtölaukauksena monelle muutosprosessille,
joka jatkuu Kuntakokeilun päättymisen jälkeenkin.*

Oma vastuualueeni porilaisessa palvelujärjestelmäs-
sä on kuntouttava työtoiminta. Kuntakokeilun aikana kuntouttavaa työtoimintaa ollaan kehitetty valtavasti. Muutosta ollaan saatu aikaiseksi niin teknisiin järjes-
telmiin, työntekijöiden työnkuviin ja työnjakoon kuin asiakasprosessiinkin. Kuntakokeilun tuoman lisäre-
surssin avulla ollaan luotu mm. työtoimintapaikkojen rekisteri sekä työtoimintapaikkojen ohjaajien koulu-
tusmalli. Työtoimintapaikkojen ja kuntouttavan työtoi-
minnan asiakkaiden määrät ovat kasvaneet huimasti. Yhteistyötä kunnan ja TE-toimiston välillä on kehitetty systemaattisesti ja suunnitelmallisesti. Asiakkaalle ke-
hitys näyttäytyy lyhentyneinä jonotusaikoina, työllisty-
missuunnitelmaa paremmin palvelevina ratkaisuin ja sujuvampana asiakasprosessina.

Heikko työllisyystilanne ja julkisen talouden vähen-
tyneet resurssit haastavat meidät edelleen kehittä-
mään olemassa olevia palveluita ja toimintatapoja. Kuntouttavaan työtoimintaan kohdistuu paljon pai-
neita ja odotuksia. Kuntakokeilun päättyessä haasteek-
si jää kehittämistyön jatkaminen perustyössä ilman li-
säresurssia. Vaikka tekemistä edelleenkin riittää, monta harppausta ollaan menty eteenpäin. Sen voi todentaa
niin määrällisillä mittareilla kuin laadullisella arvioinnil-
lakin. Haluankin omalta osaltani kiittää jokaista kehit-
tämistyöhön osallistunutta Kuntakokeilun, kuntien ja TE-toimiston työntekijää sekä lukuisia muita yhteistyö-
kumppaneita! Välillä on kompuroitu mutta päällimmäi-
senä jää mieleen mahtava yhteen hiileen puhaltamisen henki, kehittämisinto ja avoin suhtautuminen oman
työn kehittämiseen ja asiakkaille paremman palvelun tarjoamiseen.

Jenni Ketonen
Vastaava suunnittelija
Porin seudun työvoiman palvelukeskus (TYP)

Terveisiä Pomarkusta!

”Pienessä kunnassa olisi todennäköisesti osoitettavissa yhden hanketyöntekijän palkkakulujen säästävän, kun tarjolla olevat mahdollisuudet työllisyyden hoidossa hyödynnetään.”

Mitä on tehty?

Pomarkun kunnassa kuntakoordinaattori aloitti 10.12.2012. Jokainen maksulistalla ollut asiakas on tavattu henkilökohtaisesti ja tehty palvelutarvearvio sekä suunnitelma jatkoksi. Kaikessa toiminnassa on keskeisenä ajatuksena ollut asiakkaan poluttaminen pois työttömyydestä kohti työelämää tai palveluja. Yhteistyö on ollut erittäin tärkeää. Pääyhteistyökumppaneita ovat olleet TE-toimiston ja TYP:n asiantuntijavirkailijat sekä PoSan (Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä) sosiaalitoimen Pomarkun vastuuvirkailija.

Hankkeen alkumetreiltä lähtien on lisätty kuntouttavan työtoiminnan volyymia. Toimintaa tukemaan perustettiin työpaja elokuussa 2013. Hankkeen päättyessä työpaja toimii seinättömänä koko kunnan alueella. Asiakkaiden osaamisen ja mielenkiinnon mukaan on joko räätälöity työkohde hallintokunnista tai heidät on sijoitettu ryhmään, joka tekee ns. pika-aputehtäviä. Jokaiselle pajalaiselle tehdään jatkosuunnitelma ja sen toteuttamisessa tuetaan mahdollisimman pitkälle. Pajan kautta tullut ohjaus on osoittautunut tärkeäksi avuksi hallintokuntien esimiehille. Tulokset ovat olleet erinomaisia; alle viiden henkilön kohdalla on pajajakso keskeytynyt. Myös työttömien terveystarkastukset toimivat Pomarkussa.

Pomarkun kunta ostaa Etsivän Nuorisotyön palvelut Kankaanpäästä. Yksilöohjaajien kanssa on pidetty säännöllisesti yhteyttä. Asiakkaita on ollut myös Kankaanpäässä Valtti-työpajalla ja kierrätyskeskus

Tekevät ry:ssä. Aktiivisella Kelan maksulistan läpikäymisellä on saatu selkeää taloudellista hyötyä maksun alentumisen myötä:

Vuosi	Kunnan osuus €
2012	95 745
2013	71 172
2014	39 990
2015 (tammi-syys)	53 193

Tehty työ näkyy myös aktivointiasteen nousemisena:

Vuosi	Aktivointiaste keskimäärin
2012	27,7
2013	41,9
2014	61,5
2015 (28.10.2015 asti)	54,2

Onnistumisia ja kehitettävää

Kunnan tavoitteena hankkeen alkumetreiltä lähtien on ollut saada Kelan maksulista nolaksi. Pomarkkuun on nyt saatu juurrutettua kuntouttava työtoiminta sekä pystytty taloudellisesti osoittamaan työpajan tarpeellisuus. Kaikki hallintokunnat ovat sitoutuneet toiminnan jatkamiseen.

”Avointen ovien” – periaatteella on tavoitettu osa kuntakokeilussa mukana olleista asiakkaista; kuntakoordinaattori on ollut kaikkien kuntalaisten käytettävissä, mikä liittyy työnhakuun tai yrittäjillä rekrytointiin. Pomarkkulaiset ovat toisilleen tuttuja hyvin laajasti; siksi on laitettu sanaa kiertämään puskaradion välityksellä kuntakokeilun olemassaolosta.

Jokainen asiakastapaus, joka on johtanut pois työttömyydestä kohti työtä, opiskelua, Kelan palveluja ja/tai vahvempaa elämänhallintaa, on ollut onnistuminen

niin asiakkaalle kuin hankkeelle. Vuosilta 2013 ja 2014 sai Porin Seudun kuntakokeilu huippubonusta onnistumisistaan yhteensä 163 000 €. Tästä Pomarkun osuus oli 10 118 €.

Pomarkusta on osallistuttu kuntakokeilun kilpailuttamiin ja järjestämiin lyhytkoulutuksiin, kuten tulityö- ja turvallisuuskorttikoulutuksiin. Muutamia voucherilla ostettuja yksittäisiä koulutuksia on myös hankittu. Työhönvalmennus- ja tukihenkilötoimintaa on ostettu Länsivalmennus Oy:ltä puitesopimuksen mukaan. Asiakasohjautuvuus TE-toimistosta, TYP:sta ja sosiaalitoimesta on ollut hidasta ja kankeaa lähes koko hankeajan. Hanketta on jouduttu pyrittämään suppeilla asiakasmäärillä, vaikka kunnan alueella on

runsaasti työttömiä. Asiakkaita on lähestytty myös kunnan Facebookin kautta sekä joka talouteen jaettava Kuntatiedotteen avulla, mutta asiakkaat ovat olleet passiivisia.

Sähköiset ja puhelinpalvelut eivät, ikävä kyllä, lisää asiakkaiden omaa aktiivisuutta. Kohderyhmään kuuluviata moni tarvitsee henkilökohtaista palvelua ja ohjausta. Minimaalisista työllisyyden hoidon lähtökohdista huolimatta on saatu paljon aikaiseksi. Erialaisten tukitoimien avulla on löydetty polkuja kohti koulutusta, työllistymistä ja muita palveluja.

*Eija Vuorio
Pomarkun kuntakoordinaattori*

Kumppanuutta Merikarvialla

Merikarvialla Kuntakokeilun ajatuksena on ollut luoda työllisyyttä edistävää kumppanuutta sekä innovatiivinen tiimi, joka kehittää uusia työllistämiskokeiluja. Kuntakokeiluja koskevan lainsäädännön puuttuessa on työnkuva täytynyt luoda itse. Kuntakoordinaattori ja Kelan "maksulista" starttasivat ruudusta numero yksi.

Rajoja ylittävä yhteistyö lähti toteutumaan, jonka tuloksena luotiin uudet verkoston ja asiakastyön toimintamallit. Kunnan omat työllistämispalvelut näkivät päivänvalon. Merikarvian lähtökohdat ovat olleet kohtuullisen hyvät aktiivisessa työllistämisessä. Laajaan yhteistyöverkostoon ovat kuuluneet ELY -keskus, TE-palvelut, Merikarvian yrittäjäyhdistys, TYP, Aikuissosealityö, Kuntakokeilun kehittämistyöryhmä, Oppisopimuskeskus, paikalliset yhdistykset, KELA, Työpajat ja Perusturvan terveystyö.

Asiakaskohtaisten, matalan kynnyksen palvelujen "räätälöinti" on ollut keskeinen osa työtä. Asiakkaiden kokemukset ja mielipiteet on pyritty ottamaan palveluiden kehittämisiin ja hyviin käytäntöihin mukaan. Kuntakokeilun myötä koulutukset, lyhytkurssit, asiakas- ja verkostotyön palvelut sekä yritysille suunnatut palvelut ovat kehittyneet.

Asiakkaat ovat erilaisia. Joku voi olla hyvinkin motivoitunut, ammattitaitoinen ja valmis palaamaan työelämään. Toisella hidasteena saattaa olla vanhentunut ammattitutkinto ja vähän ruosteiset taidot. Haasteita saattaa asettaa passiivinen ja useita vuosia työttömänä ollut asiakas, jolla on alkoholi- ja mielenterveyden ongelmia. Lisäksi on asiakkaita, joilla ei ole koulutusta eikä juurikaan työkokemusta. Osatyökykyisille löytyy onneksi palveluita.

Mitä tuli tehtyä?

- Kuntaan syntyivät kattavat työllistämispalvelut kaikkien kuntalaisten ja yritysten hyväksi, kuntakokeilun kylkeen, henkilökohtaisella asiakaspalvelulla varustettuina.
- Seinätön työpaja ja nykyisen nuorten työpajan toimintojen kehittäminen.
- Työllistävä kierrätyspaja/second hand, pajamyymälä, materiaalipankki, kirppis, vanhusapu, puistopalvelut.
- Työkokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan henkiin herättäminen (lähes pakkasen puolelta startattiin).
- Yritysyhteistyö, kuntakoordinaattorin palvelut yritysille ja kahvitilaisuus oppisopimus- ja TE-palveluiden tiimoilta, kuntakokeiluinfo, edelleensijoitus yritysisiin.
- Merikarvian alueen työllistämiskysely (kartoitettiin kunnan alueella toimivien yritysten, yhdistysten ja maatilojen työllisyystilannetta ja piilotyö-, työkokeilu-, palkkatuki-, ja oppisopimuspaikat). Kysely tuotti toivottuja uusia kontakteja. Kokonaisvastausprosentti oli 20,24%. Jatkotoimenpiteitä poiki 40% kyselyyn vastanneista.
- Nuorten työllistämiseen kunnalta "joustotonneja".

Top-riemut ja haasteet

Kuntakokeilu tuli "kaapista ulos" heti startista. Ajoitus ei ollut täydellinen, mutta tehokas kuitenkin. Positiivinen pohjavire on ollut vallalla (aina on mahdollisuuksia, vaikka esteitä tulisi vastaan). Samoin on säilynyt usko siihen, että nyt voidaan kehittää ja levittää jotain sellaista, jota ei vielä ole olemassa. Asiakaspalvelutyö on tullut tarpeeseen ja onnistumisia on saatu aikaan.

Ulvilan terveiset

Kuntakokeilu on toiminut Ulvilassa vuoden 2013 alusta. Kuntakoordinaattorina toimi 1.1.2013-30.4.2015 Mikko Kataja. 1.6.2015 kuntakoordinaattorina aloitti Tarja Mäkinen. Asiakkaita Ulvilassa on ollut noin 130.

Palkkatuella on työllistynyt noin 70 henkilöä. Aktivointisuunnitelmia kuntouttavaan työtoimintaan on tehty noin 20 henkilölle ja työkokeiluun seitsemälle henkilölle. Kontaktoitujen asiakkaiden aktivointiprosentti allekirjoitetuilla asiakassuostumuslomakkeilla on ollut noin 77 %.

Asiakkaille on hankittu korttikoulutuksia sekä yksilö- ja ryhmävalmennusta. On osallistuttu kaikkiin kolmeen Toppis-koulutukseen, samoin kuin aikuisten työpajan, Hallaksen, ja Green Care -hankkeen kehittämiseen. Palveluverkoston ja hallintokuntien yhteistyön kehittäminen on ollut tavoite, samoin vaikuttavuus- ja seurantajärjestelmän hyödyntäminen.

Ulvilassa on nyt selkeästi enemmän työllisydenhoitoa ja sen kehittämistyötä kuin ennen hanketta. Haasteina on edelleen, että asiakkaiden palveluohjaus TYP:sta, TE-toimistosta ja perusturvasta ei ole vielä riittävässä tasossa, pitkäaikaistyöttömyys näyttää lisääntyvän ja resursseja työllisyden hoitoon tarvitaan vielä lisää.

Kehittämistä on edelleen siinä, että kuntaosuusrajaa lähestyvistä työttömistä ei saa tietoja ennakkoon, jotta työttömyyden pitkittyminen voitaisiin katkaista riittävän ajoissa. Uusien mallien kehittämistyö ja jatko on Kuntakokeilun jälkeen epävarmaa. Kuka ottaa kopin Kuntakokeilun jälkeen? Mitä "työkaluja" jää, ja kuka niitä hyödyntää?

Tiina Mäki-Heikkilä
Kuntakoordinaattori
Merikarvia

Tarja Mäkinen
Ulvilan kuntakoordinaattori

*"Kyl maar
tää yhres
klaarataa"*

Kaikille Kuntakokeilussa työskenneille lämmin kiitos!

Kiitokset myös Kuntakokeilussa työskenneille henkilöille, joita ei ole mainittu muualla lehdessä:

***Sirpa Mertala, Päivi Lankoski-Raitio, Marjut Kulmala, Jaro Kunnari, Kaisa Rantanen,
Olli-Ville Liukkonen, Juhani Mannila, Olli Kiviniemi, Tarja Isoviita, Bia Kaski,
Marko Lundenius, Janina Ahola, Laura Koitto ja Noora Elonen***

Hanke sai työ- ja elinkeinoministeriöltä tuloksellisuudestaan bonukset molempina kertoina. Vuodelta 2014 tulospalkkiota myönnettiin yhteensä kahdeksalle hankkeelle ja Porin seudun kuntakokeilu sai suurimman bonuksen. Tuloksia mitattiin mm. sillä, mikä on ollut pitkään työttömänä olleiden aktivointiaste, siirtymät kuntouttavasta työtoiminnasta työhön, koulutukseen tai TE-palveluihin sekä mikä on ollut yrityksissä palkkatuetun työn aloittaneiden osuus.